

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1872/33 - 2014 ජූලි මස 25 වැනි සිකුරාදා - 2014.07.25

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනත

4(2) උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලබන පළකිරීම්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (මෙහි මින් මතු “ආයතනය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වෙත පැවරී ඇති බලතල අනුව, ආයතනය විසින් මේ සමග පළකර ඇති ලාභ-සඳහා-නොවන සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය - නොවන සංවිධාන ඇතුළුව) වන නිර්දේශිත පරිචය ප්‍රකාශනය සම්මත කර ඇති අතර, 1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනතේ අරමුණු සඳහා මෙම ප්‍රමිතීන් වර්ෂ දෙදහස් දොළහේ ජනවාරි මස පළමුවැනි දින හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන කාලපරිච්ඡේද ආවරණය කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බලාත්මක වේ.

ආයතනයේ පාලක සභාවේ අණ පරිදි,

අරුණ අල්විස්,
ලේකම්.

2014 ජූලි මස 25 වැනි දින,
කොළඹ 07,
මලලසේකර මාවත,
අංක 30ඒ,
ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ දී ය.

ලාභ - සඳහා - නොවන සංවිධාන
සඳහා වන

නිර්දේශිත ශ්‍රී ලංකා

පරිචය ප්‍රකාශනය
(රාජ්‍ය නොවන - සංවිධාන ඇතුළුව)
(ශ්‍රීලංකිපප්‍ර - ලාසනොස [රානොස ඇතුළුව])

පටුන

1. ප්‍රස්තාවනාව
2. හැඳින්වීම
  - 2.1 පොදු
  - 2.2 නෛතික ආකෘතිමය රාමුව
3. මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා සංකල්පිත ආකෘතිමය රාමුව
  - 3.1 ලාභනොසවලට සම්බන්ධිත ප්‍රධාන නිර්වචනයන් සහ සංකල්ප
    - 3.1.1 ලාභනොසයක නිර්වචනය
    - 3.1.2 පරිත්‍යාග/දායකවීම්, ප්‍රදාන, සාමාජික මුදල්
    - 3.1.3 පරිත්‍යාග ගිවිසුම්
    - 3.1.4 සීමා කරන ලද අරමුදල්
    - 3.1.5 සීමා නොකරන ලද අරමුදල්
    - 3.1.6 සමුච්චිත අරමුදල
    - 3.1.7 පාලක මණ්ඩලය
  - 3.2 පරිශීලකයන් සහ ඔවුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන්
  - 3.3 ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ
  - 3.4 ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත පිරිවැය සංරෝධක
  - 3.5 පාදක කරගත් උපකල්පන
4. ලාභනොස නිශ්චිත විධිවිධාන
5. බලාත්මක දිනය

පරිශීෂ්ටය - නිදර්ශනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රකාශන ව්‍යූහය

1. ප්‍රස්තාවනාව

- 1.1 ලාසනොස සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ (ශ්‍රී ලංකාව) පරමාර්ථය වනුයේ ලාසනොස සඳහා මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීමට, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා වගකිවයුතු අයට සහායවීමට සහ එමගින් මූල්‍ය වාර්තා පරිශීලනය කරන්නන් හට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ලබාදීමයි. ගිණුම්කරණ පරිචය සහ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව ලාසනොස අතර පවතින විවිධත්වය / අසමානකම් අඩුකිරීමද මෙහි අභිප්‍රාය වේ. ඔවුන්ගේ සංවිධානවල පවත්නා තත්ත්වය පිළිබඳව සත්‍ය හා සාධාරණ මතයක් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ලබාදීම පිණිස සියලුම ලාසනොස මෙම ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අනුගමනය කිරීම නිර්දේශ කෙරේ.
- 1.2 2012 ජනවාරි මස 01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිති/අජාමුවාප්‍ර (IFRS) වලට සම්පූර්ණයෙන්ම ඒකරාශී වීමත් සමග, ලාසනොස සඳහා 2006 අප්‍රේල් 1 දින බලපැවැත් වූ, 2005 දී නිකුත් කළ දැනට පවතින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ (ශ්‍රී ලංකාව) ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් (ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ) මත පදනම් වී ඇති නිසා, සංශෝධනය කිරීම අවශ්‍ය වේ. එබැවින් අජාමුවාප්‍ර (IFRS) මත පදනම්ව නව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් අනුව යමින් පවතින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ (ශ්‍රී ලංකාව) වග තීරණය කරන ලදී.
- 1.3 මෙම ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ විශාලත්වය හෝ සංකීර්ණභාවය නොසලකා ශ්‍රී ලංකාවේ මෙහෙයුම් කරන සියලු ලාසනොස සඳහා ව්‍යවහාර කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.
- 1.4 සත්‍ය හා සාධාරණ මතයක් ලබාදීමට, උපරිත පදනම මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සඳහා වන පදනම එය සලසයි.
- 1.5 ලාසනොස ඔවුන්ට අදාළවන එම ප්‍රමිතියන් සමග පමණක් අනුකූල විය යුතුය. ස්වකීය ලාසනොසයකට ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් වලට අදාළ නොවන කරුණු පිළිබඳව කටයුතු කරන ප්‍රමිත පිළිබඳව සුරක්ෂිතව නොසලකා හැරිය නොහැක.
- 1.6 සියලුම ලාසනොස ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට සහ ඉදිරිපත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලින් (SLFRS - ආකෘතිමය රාමුව) නියම කර ඇති අවශ්‍යතාවයන් සමග අනුකූලවීම අවශ්‍ය කෙරේ (SLFRS ආකෘතිමය රාමුව සම්පූර්ණ SLFRSs (නිල වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කළ IFRIC සහ SIC ඇතුළුව විස්තීර්ණ SLFRS කට්ටලයකින්) වලින් සහ කුමපදා සඳහා වූ SLFRS (කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්තීත්වයන් සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතය) වලින් සමන්විත වේ. පොදු වගකිවයුතු භාවයකින් යුත් සියලුම ලාසනොස සම්පූර්ණ SLFRSs සමග අනුකූල විය යුතුය.
- 1.7 අදාළ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත කට්ටල හා සමග පද සම්බන්ධය සහිතව කියවිය යුතු ලාසනොස සඳහා වන අතිරේක නිශ්චිත විධිවිධාන මෙම ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 4 වන කොටසේ දී ඇත.
- 1.8 මෙම ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ඇතුළත්ව ඇති සෑම විධිවිධානයක්ම සැලකිල්ලට ගතයුත්තේ එහි අදාළත්වයේ සම්බන්ධය සහිතව සහ යම් විශේෂ ලාසනොස එකකට ප්‍රමාණාත්මක වන්නේ කුමක්ද යන්න අනුවය.

*****

2. හැඳින්වීම

2.1 පොදු

- 2.1.1 මුලු ලොවපුරාම, ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන (ලාසනොස) ඔවුන් මෙහෙයුම් කරන රටවල සාමාජීය ආර්ථික ක්‍රියාවලියට ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් (භූමිකාවක්) යෙදේ. මෙය සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට මෙන්ම සංවර්ධනය වූ රටවලට එකලෙස සත්‍ය වේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ලාසනොස ද බැහැරලීම කළ නොහැක. මෙම සංවිධාන සාමාජීය සහ දේශපාලන යන විෂය ක්ෂේත්‍ර දෙකේම වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරන ක්‍රියාකාරීන් වේ.
- 2.1.2 ලාසනොසයකින් කෙරෙන ඒ හා සමාන මුල්ම ක්‍රියාකාරකම් ශ්‍රී ලංකාවේ මතුවූයේ 19 වන ශත වර්ෂය අග භාගයේ බ්‍රිතාන්‍ය වැඩ වසම් කාල පරිච්ඡේදය තුළදීය. වසර 100කට පමණ පසු රටේ මහා පරිමාණ වෙනස්වීම් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ ලාසනොස වල නියෝජනය සැලකිය යුතු අන්දමේ ව්‍යාප්තියක් දක්නට ලැබිණ. 1970 අග භාගයේදී ආර්ථිකය ලිහිල් කිරීමත් සහ ඊට පසුව විදේශ විනිමය රෙගුලාසි, වෙළඳ සහ සංචාරක සීමාවන් ලිහිල් කිරීමත් සමග විදේශීය ලාසනොස වල සුවිශේෂ වැඩිවීමක් මතුවිය. විදේශීය සම්පත්වලින් ලබාදෙන සහාය ගලා එම වැඩිවීම ප්‍රජාවගේ ව්‍යාප්තිය, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සමග ලාසනොස වල අතිරේක ප්‍රගුණතාවය වීමත් රට තුළ නිරීක්ෂණය විය.

2.2 නෛතික ආකෘතිමය රාමුව

- 2.2.1 මෙම සංවිධාන හරහා ගලාපිටින අරමුදල් වල විශාලත්වය නිසා ඒවා පිළිබඳ පසු විපරම් කිරීම, අධීක්ෂණය සහ ගිණුම් කටයුතුභාවය පිළිබඳ වන භාෂිතය පැත්තෙන් ගත්කල සැලකිය යුතු අන්දමේ වගකීමක් ඇති කෙරේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුළ පාරදෘශ්‍යතාවය වැදගත් ප්‍රස්තුතය බවට පත්වේ. මෙම සංවිධාන වෙත, ගිණුම්කරණය සහ වාර්තාකරණය ඇතුළුව ඔවුන්ගේ කාර්යයන් කෙසේ පවත්වාගෙන යා යුතුද යන්න පිළිබඳව පැහැදිලි මෙහෙයුම් නිර්ණායක ලබාදීම අවශ්‍ය වේ. සමස්ථයම ලෙස ගත්කල සමාජය තුල මෙම සංවිධාන කටයුතු කරන වැදගත් භූමිකාව සලකා බැලීමේදී විස්තීර්ණ රෙගුලාසි අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම එලදායී නොවීමටත් "ඕනෑම වැඩි" රෙගුලාසි, "ඕනෑමට අඩු රෙගුලාසි" හා සමාන ලෙස නරක අතට හැරීමටද ඉඩ තිබේය යන්න ද කෙසේ වෙතත් පිළිගෙන ඇත. ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන සඳහා වන නිර්දේශිත පරිචය (රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇතුළත්ව) ප්‍රකාශනය සැලසුම් කර ඇත්තේ මෙම පුළුල් ආකෘතිමය රාමුව ඇතුළතය.
- 2.2.2 1980 අංක 31 දරන ස්වේච්ඡා සමාජ සේවා සංවිධාන පනත මගින් ("ස්සසේස පනත") රාජ්‍ය ප්‍රදානයන් ලැබෙන හෝ පිටරට වාසි සේවක මණ්ඩලවලට විසා අවශ්‍ය කරන සියලු සංවිධාන මෙම පනත යටතේ ලියාපදිංචි විය යුතුය. 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ සිමිත වගකීම් සහිත සමාගම් ලෙසද, 1917 අංක 17 දරන භාර ආඥා පනත යටතේ භාර ලෙස ද 2000 අංක 38 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පුණ්‍යආයතන ලෙසද, 1963 අංක 4 දරන දේශීය ආදායම් පනත හෝ 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ හෝ 1949 අංක 55 දරන අන්‍යෝන්‍යාධාර සකසුරුවම් සමිති පනත යටතේ අනුමත පුණ්‍ය ආයතන ලෙස ලාභනොස වලට ලියාපදිංචි විය හැකිය. ලාභනොසයක්පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින්ද පිහිටුවිය හැකිය.
- 2.2.3 1998 අංක 8 දරන ස්වේච්ඡා සමාජ සේවා (ලියාපදිංචිය සහ අධීක්ෂණය) (සංශෝධනය) පනත ස්සසේස පනත සංශෝධනය කරන ලද්දකි. සංවිධානයක වංචාවක් හෝ සාවද්‍ය පරිහරණ සිද්ධියකදී සංවිධානයේ කාර්යයන් පරිපාලනය කිරීමට අතුරු කළමනාකරණ මණ්ඩලයක් පත්කිරීමට මෙම සංශෝධන මගින් ඉඩ ලැබේ.
- 2.2.4 සියලුම රානොස, ජාතික රානොස ලේකම් කාර්යාලයේ යළි ලියාපදිංචි වන ලෙස කැඳවීමක් සහ ඔවුන්ගේ අරමුදල්කරන ප්‍රභව, වාර්ෂික වියදම් සහ වාර්ෂික අයවැය ලේඛණ ප්‍රකාශ කරන ලෙස ඔවුන්ගෙන් ඉල්ලා, පසුව 1999 වර්ෂයේදී ජනාධිපති චක්‍රලේඛයක් නිකුත් කරන ලදී. යළි ලියාපදිංචි වීම සඳහා පූර්වාචාර්යයකට ආරක්ෂක විදේශ කටයුතු, සැලසුම් ක්‍රියාත්මක විෂයන් භාර අමාත්‍යාංශවලින් සහ අදාළ රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන් ලබාගන්නා බාධා ඉවත් කිරීමක්ද ඇතුළත් වේ. එක දිස්ත්‍රික්කයක හෝ ප්‍රාදේශීය මට්ටම්වල ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යන අදාළ දිස්ත්‍රික්කයේ හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම් සමගද ලියාපදිංචි විය යුතුය.

3. මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා සංකල්පමය ආකෘතිමය රාමුව

3.1 ලාභනොස සම්බන්ධිත ප්‍රධාන නිර්වචනයන් සහ සංකල්පයන්

3.1.1 ලාභනොස නිර්වචනය (ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන)

- I. ලාභ සඳහා නොවන සංවිධානයක් යනු පොදු මහජනතාවගේ යහපත සඳහා ව්‍යාපාර කටයුතු කරන කොටස් හිමියන් නොමැති සහ ලාභ චේතනාවක් නොමැති සංස්ථාවක් හෝ සංගමයකි. ඒවා බොහෝවිට "සංවර්ධන සංවිධාන" "පුද්ගලික ස්වේච්ඡා සංවිධාන", "සිවිල් සමාජයේ සංවිධාන", "රාජ්‍ය-නොවන සංවිධාන", "ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන", "පුණ්‍ය ආයතන" සහ වෙනත් ඒ හා සමාන භාෂිතයන්ගෙන්ද හඳුන්වනු ලැබේ.
- II. මෙම ශ්‍රීලනිපප්‍ර හට ගන්නා ඇත්තේ සිවිල් සමාජය යන වැකිකඩ සඳහා ලෝක බැංකුව විසින් සපයා ඇති "පහත සඳහන් නිර්වචනය එහි අන්තර්ගතයන්ට ව්‍යවහාර කිරීමෙනි. ලෝක බැංකුව සිවිල් සමාජය යන පදය භාවිතා කරන්නේ ආචාර ධර්ම, සංස්කෘතික, දේශපාලනික, විද්‍යාත්මක, ආගමික හෝ මානව හිතවාදී සලකා බැලීම් මත පදනම් වූ තම සාමාජිකයන්ගේ හෝ වෙනත් අයගේ උනන්දුවත්, සාරධර්මත් ප්‍රකාශිත කෙරෙන ආකාරයට තමන් පවතින බව ජන ජීවිතය කෙරෙහි දැනෙන්නට හරින රාජ්‍ය නොවන හා ලාභ සඳහා නොවන පුළුල් පරාසයක සංවිධානවලට යොමුවීමටය."

එමනිසා සිවිල් සමාජීය සංවිධාන (සි.ස.සං) පුළුල් පෙලක සංවිධාන කෙරෙහි යොමු කිරීමක් සිදු කෙරේ. ප්‍රජාවගේ කණ්ඩායම්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (රානොස) කම්කරු වෘත්තීය සමිති, දේශීය කණ්ඩායම්, පුණ්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සංවිධාන, විශ්වාසය පදනම් කරගත් සංවිධාන, වෘත්තීමය ආයතනයන් සහ පදනම්.

III. විවිධ උගතුන් විසින් "රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන" වෙතස් අන්දම් වලින් නිර්වචනය කර ඇති නමුත්, 1980 අංක 31 දරණ ස්වේච්ඡා සමාජසේවා සංවිධාන (ලියාපදිංචි කිරීම සහ අධීක්ෂණය) පනත රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පහත සඳහන් අන්දමට නිර්වචනය කර ඇත.

ඒ අනුව,

- ස්වේච්ඡා පදනම මත තනි පුද්ගලයන් කණ්ඩායමක් පිහිටවූ සහ ස්වභාවයෙන් රාජ්‍ය නොවන,
- එහි ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීමට මහජන දායකත්වය, පුණ්‍යාධාර, රජයේ ආධාර සහ දේශීය සහ විදේශීය පරිත්‍යාග මත යැපෙන,
- මානසික වශයෙන් ආබාධිත හෝ කායිකව හැකියාවකින් තොර පුද්ගලයන්, දිළිඳු පුද්ගලයන්, අන්තර්ගතව සහ අසරණ පුද්ගලයන් සඳහා ආධාර සහ සේවා සැපයීම සහ ස්වාභාවික වාසන අවස්ථා වලදී සහන සැලසීම එහි ප්‍රධාන අරමුණ ලෙස ඇති ඕනෑම සංවිධානයක්

රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් ලෙස නම් කළ හැකිය.

IV. මෙම ශ්‍රීලතිපප්‍ර අදාළවියයුතු අතිවිශාල විවිධත්වයෙන් යුත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල කැපී පෙනෙන පොදු ලක්ෂණයන් වන්නේ,

- (අ) ඒවා එක්කෝ ප්‍රාදේශීය (යම් විශේෂ වූ වපසරියකට) ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික ස්වේච්ඡා සංවිධාන ;
- (ආ) පොදුවේ සමාජය, සමාජයේ විශේෂ අවදානමකට ගොදුරුවිය හැකි කණ්ඩායමක් හෝ විශේෂයෙන් හඳුනාගත් ඇල්මක් හෝ ඉලක්ක ගත කණ්ඩායම්වල යහපත හඳුනාගත් ඔවුන්ගේ නිශ්චිත අරමුණ(ණ) විධිමත්ව සකස්කර තිබීම ;
- (ඇ) ව්‍යාපාරික අස්තීත්වයන් මෙන් නොව ඔවුන්ගේ අරමුණුලාභ අපේක්ෂාව නොවීම ;
- (ඈ) ලාසනොසවල ලාභ උත්පාදනය වියහැකි නමුත්, හිමිකමේ ඇල්මක් නොමැති නිසා ඒවා සම්පත් සපයන්නන් අතර බෙදාහැරීමක් සිදු නොවීම ;
- (ඉ) සංවිධානයේ අරමුණ(ණ)හෝ පරමාර්ථ ප්‍රවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මූල්‍ය ආධාර එක්කෝ සමාජයේ එක් එක් පුද්ගලයන්ගෙන් (පුද්ගලයන් කණ්ඩායමක්), සංස්ථාමය අස්තීත්වයන් ගෙන්, රාජ්‍ය අංශයේ අස්තීත්වයන්ගෙන්, අන්තර්ජාතික සංවිධාන වලින් හෝ ස්වෛරී රාජ්‍යයන්ගේ නියෝජිත ආයතනයන්ගෙන් ඔවුන් ඉල්ලීම් කර ලබාගැනීම ;
- (ඊ) ඔප්පුවකින් වන මූල්‍ය පැවරුම් සංවිධානයේ අරමුණ(ණ) ප්‍රවර්ධනය කරගැනීමේ අභිප්‍රාය(යන්) සඳහා කරනු ලැබීම.

3.1.2 පරිත්‍යාග / දායකවීම්, ප්‍රදාන, සාමාජික මුදල්

I. ලාසනොස වල සම්පත් වල වැදගත් කොටසක් ප්‍රදාන සංවිධාන වලින් හෝ තනි පුද්ගලයන්ගෙන් වන ප්‍රදානයන් සහ / හෝ දායකවීම්, සහ රාජ්‍ය ප්‍රදාන වලින් සමන්විත වේ. උදාහරණ වශයෙන් නිශ්චය කරන ලද සේවාවක් හෝ කාර්යයක් භාරදීමට හෝ ඉටු කිරීමට වන බැඳීමක් බොහෝවිට මෙම දායකවීම් වලට ඇඳී ඇති අතර එවැනි සිදුවීමක් "සීමාකර ඇති අරමුදල්" වල කොටසක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

II. තනි පුද්ගලයන්ගෙන් හෝ ආයතන වලින් ලැබෙන පරිත්‍යාග / දායකවීම් වලින්,

- කුමන මාර්ගයකින් ලැබුනද සදාචාරාත්මක බැඳීමක් ;
- ඉල්ලා සිටි කරුණ සඳහා අරමුදල් භාවිත කිරීම සඳහා වූ නෛතික බැඳීමක් ;
- භාවිතය නිශ්චය කර ඇති සීමාකර ඇති අරමුදල් ඇති කරයි.

- III. බැඳ තබා ගන්නා සිද්ධියක් නෛතික බැඳීමක් වන අතර, උදාහරණයක් වශයෙන් ගිවිසුමකින් පැන නගින ව්‍යවසායක් වෙත විකල්පයක් නොමැතිව එම බැඳීම නිරවුල් කිරීම හෝ ඉටු කිරීම ප්‍රතිඵලය වීම.
- IV. දායකවීම් ලැබෙනු ඇතැයි සාධාරණ ලෙස සහතික වීමක් තිබේ නම් සහ අදාළ වන අවස්ථාවලදී එයට ඇදුන කොන්දේසි සංවිධානය ඉටු කළා හෝ ඉටුකරනු ඇතැයි නම් හැර එතෙක් දායකවීම් (පරිත්‍යාග හෝ ප්‍රදාන) පිටතින් එන සම්පත් ලෙස හඳුනා නොගත යුතුය. අරමුදල් ලැබීමේ දායකවීම් වලට ඇදුන කොන්දේසි ඉටුකලා හෝ ඉටු කරනු ඇතැයි යන්නට තීරණාත්මක සාක්ෂි නොසපයයි. කොන්දේසි සපුරාලන තෙක් දායකවීම් සීමාකර ඇති අරමුදල් වල කොටසක් ලෙස සැලකිය යුතුය.
- V. බොහෝ ලාසනොස වල සාමාජික මුදල් පිටතින් එන සම්පත්වල මූලිකාංගයක් වේ. සාමාජික මුදල් මගින් අවසර ලැබෙන්නේ සාමාජිකත්වයට පමණක් නම් සහ අන් සියලුසේවා සහ නිෂ්පාදන සඳහා සාමාජිකයා ගෙවීම් කරනු ලබන්නේ නම්, ඒවා හඳුනාගන්නේ ලැබුන විටය. වර්ෂය තුළදී සාමාජිකයන්ට සේවා හෝ ප්‍රකාශන ලබාදීම සඳහා සාමාජික ගාස්තුවලට ගිණිකමක් ඇත්තේ නම් කාල නියමය සහ සියලුම සේවාවල ස්වභාවය සැලකිල්ලට ගෙන ක්‍රමවත් සහ තර්කාන්විත පදනමක් මත සාමාජික ගාස්තු හඳුනා ගත යුතුය.

3.1.3 පරිත්‍යාග ගිවිසුම්

- I. බොහෝ ලාසනොස, ප්‍රදානය කරන්නා සමග විධිමත් ගිවිසුම්වලට හෝ කොන්ත්‍රාත්තුව වලට එළඹෙන අතර, ඒ අනුව අදාළ ප්‍රදානය කරන්නා විසින් මූල්‍ය කරන ලද සේවයක් / කාර්යයක් භාරදීමට / ඉටුකිරීමට ඔවුන් බැඳීමට ලක්වේ. නිශ්චිත ක්‍රියාකාරකම් යනු කුමක්ද, කොහේදීද, කුමන අවස්ථාවේදී සිදුවිය යුතුද යන්න පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක විස්තරයක් ගිවිසුම හෝ කොන්ත්‍රාත්තුව මගින් ලබාදෙනු ඇත. උදාහරණ වශයෙන් වාර්තාකරන අවශ්‍යතාවයට අනුරූපව අයවැය ලේඛණයන් සහ කොන්දේසි සහ නියමයන්ගේ ලැයිස්තුවක්, එළඹුණු ගිවිසුමේ, මූලමතින්ම වාගේ, සැමවිටම අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් ලෙස ස්ථාපනය වී ඇත. විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අමතරව සත්‍ය වියදම් අනුමත අයවැයලේඛණය සමග සසඳන ලද විවලන වාර්තාවක් ද එක්ව එම ක්‍රියාකාරකම් සහ විවලන වාර්තාවේ කාලය පරිච්ඡේදය ලෙස ගෙන ආවරණය කරමින් අනුරූපී විස්තරාත්මක ප්‍රගති වාර්තාවක් ද බොහෝවිට ඉල්ලා සිටී. ඒ අනුව මෙම වාර්තා ප්‍රදානය කරන්නා සහ ලාසනොස අතර ගිවිසුමේ විස්තර කර ඇති අවශ්‍යතාවයන්ගෙන් වැදගත් කොටසක්, බොහෝවිට ස්ථාපනය වේ. මෙම වාර්තා මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා පද සම්බන්ධය ඇතිවකියවූ විට බොහෝ අවස්ථාවලදී ප්‍රදානය කරන්නාට ක්‍රියාකාරකම්වල නිමවී ඇති ප්‍රමාණය තක්සේරු කිරීමට සහ එකඟ වූ අරමුණු සහ කොන්දේසි මුද්‍රාත්පත් කරගෙන ඇත්ද, නැද්ද යන්න නිර්ණය කිරීමට ප්‍රයෝජනවත් මෙවලමක් සපයයි.
- II. සීමාකිරීම් හෝ බැඳීම් ඇඳී ඇත්තේ විශාල ප්‍රදාන නියෝජිත ආයතන වලින් සපයන අරමුදල් වලට පමණක් නොව බොහෝ අවස්ථාවලදී එය තනි පුද්ගලයන්ගෙන් ලැබෙන දායකවීම් වලටත් එක සේ අදාළ වේ. අරමුදල් රැස් කිරීමේ ව්‍යාපාරයකදී, උදාහරණ වශයෙන් ලාසනොස නිශ්චිත කාරණයක් සඳහා අරමුදල් රැස් කිරීම සඳහා මහජනයා වෙත බැල්ම හෙළීමේදී ලිඛිත ගිවිසුමක් තිබිය නොහැකි වූයේ වුවද පාර්ශ්වයන් අතර පැහැදිලි අවබෝධයක් තිබේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අරමුදල් රැස්කිරීමේ ව්‍යාපාරය තුළ ප්‍රකාශ කළ පරිදි සහ එකතුකරගත් අරමුදල්, එම නිසා සීමාකාරී ලෙස සැලකිය යුතුය.
- III. කිසියම් සෘජු ඉල්ලීමක් නොකර හෝ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව නිර්වචිත කොන්දේසි හෝ නියමයන් පැනවීමකින් තොරව පරිත්‍යාග ලෙස ලැබෙන අරමුදල් සීමා නොකරන ලද ඒවා වේ. එවැනි තත්ත්වයන් තුළ එම අරමුදල් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන්නේ ලාසනොස අරමුණු ඇතුළත බවට ලිඛිත නොවන ගිවිසුමක් වනු ඇත.
- IV. එම පද සම්බන්ධයෙන්ම ලැබුණ අරමුදල් වලින් කොපමණ ප්‍රමාණයක් පොදු පරිපාලන වියදම් සහ ලාසනොස මධ්‍යම කාර්යාලයේ පිරිවැය දැරීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබුවේද යන්න පිළිබඳව පැහැදිලි විනිවිදභාවයක් තිබිය යුතුය.

3.1.4 සීමාකරන ලද අරමුදල්

- V. ආසන්න වශයෙන් සියලුම ලාසනොස ඔවුන්ගේ සමස්ත පරමාර්ථ ඇතුළත විශේෂ අරමුණු සඳහා පමණක් ව්‍යවහාර කළ හැකි අරමුදල් රඳවාතබා ගනී. මෙම අරමුණු බොහෝ අවස්ථාවලදී ප්‍රදානය කරන්නන් විසින් පනවනු ලබන අතර (රජය හෝ වෙනත් ප්‍රදානය කරන්නන් හෝ වේවා) සහ ගිවිසුමේ ඇතුළත් වීම හෝ අරමුදල් රැස් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් තුළදී මාධ්‍ය හෝ වෙනත් සමාන ස්වරූපයේ සංනිවේදන හරහා කරනු

ලබන නිවේදන මගින් ස්වයං පනවන ලද ඒවා විය හැකිය. එවැනි විශේෂිත භාවිතය සඳහා රඳවාගෙන ඇති අරමුදල් සීමා කරන ලද අරමුදල් වන අතර ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වෙන්ව ගිණුම්ගත කළ යුතුය. මුල් සීමාකිරීම් වලින් පැන වූ කොන්දේසි විශේෂිතව අත් අයුරකින් සඳහන් නොකරන්නේ නම් හැර සීමාකරන ලද අරමුදලක රඳවා තබාගෙන ඇති වත්කමකින් උත්පාදනය වන ආදායම සාමාන්‍යයෙන් මුල් අරමුදලේ කොන්දේසි හා සමාන කොන්දේසිවලට යටත් වේ.

VI. වෙනස් ස්වභාවයක සීමා කරනලද අරමුදලක් “නිත්‍ය ආදායම්” වන අතර එය සංවිධානයේ යහපත සඳහා ප්‍රාග්ධන අරමුදලක් වශයෙන් භාරයක රඳවා තබාගනු ලැබේ. එවැනි අරමුදල් සංවිධානයේ ආදායමක් වී යයි සලකා සාමාන්‍යයෙන් වියදම් කළ නොහැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ප්‍රාග්ධනයෙන් උපයාගත් ආදායම සංවිධානයේ සීමාකරන ලද හෝ වෙනත් අරමුණු සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය. සමහර අවස්ථාවලදී නිත්‍ය ආදායම් ප්‍රාග්ධනය, ආදායමට පරිවර්තනය කිරීමට පාලක මණ්ඩලයට අභිමතානුසාරී බලයක් තිබිය හැකිය. පාලක මණ්ඩලයට එහි අභිමතය තුළ ලාභනොසහි ඕනෑම අරමුණක් සඳහා හෝ නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා පමණක් අරමුදල් වියදම් කිරීමට අවසර තිබේද යන්න මත යැපෙමින් එවැනි අවස්ථාවකදී සහ එවැනි බලය ක්‍රියාත්මක කරන්නේ නම් අදාළ අරමුදල සීමාකරන ලද ආදායම් හෝ සීමා නොකරන ලද ආදායම් බවට පත්වේ. කුමන අවස්ථාවක වුවද නිත්‍ය ආදායම් අරමුදල සීමාකරන ලද අරමුදලක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙන්ව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

3.1.5 සීමා නොකරන ලද අරමුදල්

- I. පාලක ලියවිල්ලේ පැහැදිලි කර ඇති පරිදි ලාභනොස වල පොදු අරමුණු සඳහා ලබාගත හැකි සම්පත් බොහෝ ලාභනොස වලට ඇත. මෙය ලාභනොස වල “සීමා නොකරන ලද” හෝ “පොදු” අරමුදලය. සීමා නොකරන ලද අරමුදල දරන වත්කම් වලින් උත්පාදනය වන ආදායම සීමා නොකරන ලද ආදායමක් වේ.
- II. අනාගතයේදී දිනයක විශේෂ අරමුණු සඳහා භාවිතා කිරීමට ලාභනොස සීමා නොකරන ලද අරමුදල් වලින් කොටසක් ලාභනොස යේ පාලක මණ්ඩලය වෙන් කර තැබිය හැකිය. අනාගතයේ දිනයකදී එවැනි අරමුදල් සීමා නොකරන ලද අරමුදල් තුළ යළි නම් කිරීමට පාලක මණ්ඩලයට බලය තිබෙන නිසා ඒවා “නම් කරනලද අරමුදල්” ලෙස විස්තර කළයුතු අතර සහ ආනුෂංගික වශයෙන් ලාභනොස සීමා නොකරන ලද අරමුදලේ කොටසක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

3.1.6 සමුච්චිත අරමුදල

- I. ගිණුම්කරණය පිළිබඳව ඔක්ස්ෆර්ඩ් ශබ්දකෝෂය සමුච්චිත අරමුදල “වියදමට වඩා වැඩි ආදායමේ අතිරික්තය බැර කරන සහ යම් උෞෂ්ඨාවයක් හර කරන ලාභ නොලබන ආයතන රඳවා ගෙන ඇති අරමුදල” ලෙස නිර්වචනය කරයි. සමුච්චිත අරමුදල් වල වටිනාකම සංවිධානයේ ශුද්ධ වත්කම් (එනම්: වත්කම් වලින් වගකීම් අඩුකිරීමෙන්) ඕනෑම වේලාවක ගණනය කළ හැකිය. සමුච්චිත අරමුදල ලාභලබන සංවිධානයක ප්‍රාග්ධනයේ සමක වේ.”
- II. කෙසේ වෙතත් ලාභනොස වලට හිමිකමේ ඇල්මක් හෝ ලාභ පිළිබඳව වාණිජ අස්තිත්වයන් හා සමාන තේරුමක් නොමැති වූයේ නමුදු “කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ සම්පත් ගලා ඒම සහ ගලායාම අතර සම්බන්ධතාවය” පිළිබිඹු වීමට ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය හෝ එහි සමකයන් ඔවුනට අවශ්‍ය වේ. සංවිධානයකට එකම කාල සීමාවක් තුළ පෙර කාල සීමාවලදී ලැබුණු, තවමත් ප්‍රයෝජනයට නොගත් හෝ අනාගත කාලසීමාවලදී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා වෙන් කර තබනු ලැබූ සම්පත්වලින් රැගෙන ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.
- III. ලාභනොස සමුච්චිත අරමුදල පවත්වාගෙන යාම පදනම් වන්නේ එහි මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ පදනම මතය. ලාභනොසයක කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදී ශුද්ධ වත්කම්වල මූල්‍ය වටිනාකම, එම කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදී එහි ශුද්ධ වත්කම්වල මූල්‍ය වටිනාකමට සමානවන්නේ නම් හෝ වැඩිවන්නේ නම් එම ලාභනොස ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන ගොස් ඇත.
- IV. ලාභනොස වලට එහි සමුච්චිත අරමුදල පවත්වාගෙන යාමට අපොහොසත්වුවහොත් එහි සේවා අඛණ්ඩව සැපයීමට එයට ඇති හැකියාව ක්‍රමයෙන් අඩුවන අතර අනාගත ප්‍රතිලාභීන්ට සේවා සැපයීමට ඇති හැකියාවට එය බලපායි. එවැනි අඩුවීමක් වැළැක්වීමට හැකි වනු පිණිස අරමුදල් රැස් කිරීම වැනිදැ මගින් සංවිධානයට ආදායම් උත්පාදනය කිරීමට හැකියාවක් තිබේ නම් හැර අනාගත සම්පත් සපයන්නන් හට එම අඩුව පිරවීමට සිදුවිය හැකිය.

V. සීමා කරන ලද අරමුදල් වලින් ලාභනොසයක සමුච්චිත අරමුදලේ වැදගත් කොටසක් සමන්විත වේ. එබැවින් සීමා කරන ලද සමුච්චිත අරමුදල සහ පොදු සමුච්චිත අරමුදල වෙන්කොට හඳුනාගැනීම වැදගත් වේ.

3.1.7 පාලක මඩුල්ල

I. ලාභනොසයක පාලක මඩුල්ල සමාගමක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සමාන වේ. කෙසේ වෙතත් ලාභනොස සම්බන්ධයෙන් මෙය පාලක මණ්ඩලය, හෝ සාමාජිකයන්ගේ උපදේශක සභාව හෝ වෙනත් සමාන නමකින් හැඳින්විය හැකිය.

3.2 පරිශීලකයන් සහ ඔවුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා

3.2.1 ලාභනොස වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන විවිධ පුද්ගලයන් (ව්‍යවස්ථාපිත හෝ සංස්ථාපිත ආයතන වෙනත් රානොස හෝ පුද්ගලයන්) වෙතත් අරමුණු සඳහා භාවිත කරන අතර ඔවුන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන් සැලකිය යුතු අන්දමේ වෙනස්වීම් වලට භාජනය වේ. සංස්ථාපිත අංශයේ මෙන් නොව ලාභනොස සඳහා හිමිකරුවන් හෝ ආයෝජකයන් නොමැත. වඩාත් සුලබව ලාභනොස වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන් ගේ කණ්ඩායම් වන්නේ සම්පත් සපයන්නන් හෝ දායකවන්නන් (එනම් වෙනස් වර්ගවල ප්‍රදානය කරන්නන්), ප්‍රතිලාභීන් (වෙනස් ඉලක්කගත කණ්ඩායම්), සැපයුම්කරුවන් / ණයහිමියන්, සේවකයන් සහ බලධාරීන්ය. සමහර ලාභනොසවලට පරිශීලනය කරන්නන්ගේ අත්‍යාවශ්‍ය කණ්ඩායමක් නියෝජනය කරන සාමාජිකයන් ඇත. අනෙක් අයට ඔවුන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන හවුල් සංවිධාන සිටිය හැකි අතර, ඔවුන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන වැදගත් අයයි.

3.2.2 විවිධ පරිශීලකයන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා පිළිබඳ සමහර උදාහරණ පහත ලැයිස්තුගත කර ඇත.

සාමාජිකයන්	<ul style="list-style-type: none"> • දී ඇති උපදේශවලට අනුකූලව අරමුදල් භාවිතයේ යොදවා ඇද්ද? • දී ඇති පාලන නිමයමන්ට (අතුරු නීති හෝ ඒ සමාන) අනුව ලාභනොස කටයුතු කෙරේද? • පාදක කරගත් ව්‍යවස්ථාව හෝ නියාමනය කුමක්ද සහ එවැනි නියාමනයන් ඉටුකර ඇත්ද?
සම්පත් සපයන්නන්හට	<ul style="list-style-type: none"> • ලාභනොස එකඟවූ ප්‍රතිලාභී අරමුණු මුදුන් පත් කරගැනීමට සුදුසුද? • ලාභනොස යහපත් භාරකාරත්වයන් ප්‍රදර්ශනය කර තිබේද? • ලාභනොස කාර්යක්ෂම හා සඵලදායී ලෙස ක්‍රියාකරයිද? • ලාභනොස වගකිව යුතු ආධාර කිරීම දීර්ග කළ යුතු හෝ දිගටම පවත්වා ගෙන යා යුතුද? • ලාභනොස යට ලත් පැවරුම ඇතුළත හඳුනාගත් පරිදි සහ එකඟ වූ පරිදි අරමුදල් යොදවා ඇද්ද? • ලාභනොස එකඟ වූ සීමාකිරීම්/අවශ්‍යතාවයන් පිළිපැද ඇද්ද? • එකඟ වූ පරිදි ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාවේ යෙදවීමට ලාභනොසයට ව්‍යුහයන් හෝ / සහ හැකියාවන් තිබේද?
ප්‍රතිලාභීන්ට	<ul style="list-style-type: none"> • දී ඇති උපදේශ ප්‍රකාරව ලාභනොස උපකාර / සේවාවන් සපයයිද? • ලාභනොසයට අනාගත උපකාර/ සේවා සැපයීමට ඇති හැකියාව සතුට පවතීද, • පද්ධති අපේක්ෂා කළ පරිදි ක්‍රියා කරයි ද?
සැපයුම්කරුවන් ණයහිමියන්	<ul style="list-style-type: none"> • ලාභනොස විශ්වාසනීයද? • එයට එහි ණය නියමිත දිනවල නිරවුල් කිරීමට හැකිද?
සේවකයන්ට	<ul style="list-style-type: none"> • ලාභනොස ආරක්ෂාකාරී, සුරක්ෂිතව වැඩකළ හැකි ස්ථානයක්ද? • වැටුප් සහ අනෙකුත් එකඟ වූ ප්‍රතිලාභ නියමිත පරිදි වෙලාවට ගෙවීමට ලාභනොසට හැකිද? • එහි අරමුණු ක්‍රියාවට නැංවීමට සහ සඳහන් කර ඇති සේවා සැලසීමට ලාභනොසයට මූල්‍යමය වශයෙන් හැකියාව තිබේද?

බලධාරීන්	• අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත සහ තෛතික අවශ්‍යතාවයන් සමග ලාභාස අනුකූලවේද (ලියාපදිංචිය / බදු / වාර්තාකරන අවශ්‍යතා ආදිය)? • ලාභාස කටයුතු තවදුරටත් නීතිමය බැඳීමිවලට යටත් කළ යුතුද? • එහි කටයුතු සහ සම්පත් උපයෝගී කිරීමේදී විනිවිදභාවයක් ඇද්ද?
හවුල්කරුවන්	• අදාළ අරමුණු / උපදේශ සමග අනුකූලව ලබාගත හැකි අරමුදල් එකඟ වූ පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගන්නේද?

3.3 ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ

3.3.1 මූල්‍ය තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වීමට නම් එයින් නියෝජනය කිරීමට අරමුණු කරගත් දෑ අදාළ සහ විශ්වාසදායී ලෙස නියෝජනයවිය යුතුය. මූල්‍ය තොරතුරු සංසන්දනය කළ හැකිනම්, සත්‍යාපනය කළ හැකි නම්, කාලානුරූපීනම් සහ තේරුම්ගත හැකිනම් එහි ප්‍රයෝජනවත්භාවය වැඩිවේ.

මූලික ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ

3.3.2 මූලික ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වන්නේ අදාළ බව සහ විශ්වාසදායී නියෝජනයයි.

අදාළ බව

3.3.3 පරිශීලකයන් ගත් තීරණවල වෙනසක් සිදුකිරීමට අදාළ මූල්‍ය තොරතුරුවලට හැකියාවක් ඇත. සමහර පරිශීලකයින් තොරතුරු වලින් ලැබෙන වාසි සහගතත්ත්වය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට තෝරා නොගන්නේ වුවද හෝ දැනටමත් වෙනත් මූල්‍ය වලින් ඒ පිළිබඳ දැනගෙන සිටියේ වූ නමුදු, තීරණයක වෙනසක් සිදුකිරීමට තොරතුරුවලට හැකියාවක් තිබිය හැකිය.

3.3.4 මූල්‍ය තොරතුරුවලට භාවිතයට (අනාවැකි පළ කිරීමේ) වටිනාකමක්, තහවුරු කිරීමේ වටිනාකමක් හෝ ඒ දෙකම තිබේ නම් මූල්‍ය තොරතුරුවලට තීරණ වෙනස් කිරීමේ හැකියාවක් ඇත.

3.3.5 අනාගත ප්‍රතිඵල පුරෝකථනය කිරීමට පරිශීලකයන් යොදාගන්නා ක්‍රියාවලි වලට යෙදවුම් ලෙස මූල්‍ය තොරතුරු භාවිත කළ හැකිනම් මූල්‍ය තොරතුරුවලට භාවිතයට වටිනාකමක් තිබේ. මූල්‍ය තොරතුරු භාවිතයට අගයක් තිබීමට, අනාවැකි හෝ පුරෝකථන වීම අවශ්‍යනොවේ. භාවිතයට අගයක් ඇති මූල්‍ය තොරතුරු පරිශීලකයන් විසින් ඔවුන්ගේම ස්වකීය අනාවැකි ඇතිකිරීමේදී යොදාගනු ඇත.

3.3.6 කලින් ඇගයීම්වල පසු විපරමක් (සනාථ කිරීමක් හෝ වෙනසක්) සපයන්නේ නම් මූල්‍ය තොරතුරුවල තහවුරු කිරීමේ අගයක් ඇත.

3.3.7 මූල්‍ය තොරතුරුවල භාවිතයට අගය සහ තහවුරු කිරීමේ අගයන් අන්තර් සම්බන්ධතාවය. භාවිතයට තොරතුරුවල බොහෝවිට තහවුරු කිරීමේ අගය ද ඇත. උදාහරණ වශයෙන් ප්‍රවර්තන වසරේ අයහාර තොරතුරු අනාගත වර්ෂවල අයහාර අනාවැකි සඳහා පදනමක් ලෙස භාවිත කිරීමට හැකි මෙන්ම පසුගිය වර්ෂවල කරන ලද ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ අයහාර අනාවැකි සමගද සංසන්දනය කළ හැකිය. එම සංසන්දනවල ප්‍රතිඵල කලින් කල එම අනාවැකි භාවිත කිරීමට යොදාගත් ක්‍රියාවලීන් නිවැරදි කිරීමට හෝ වැඩිදියුණු කිරීමට පරිශීලකයෙකුට උදව් වියහැකිය.

ප්‍රමාණාත්මකභාවය

3.3.8 නිශ්චය කරන ලද වාර්තාකරණය අස්තීත්වයක මූල්‍ය තොරතුරු පදනම් කර පරිශීලකයන්ට තොරතුරක් අත්හැරීම හෝ අවප්‍රකාශය නිසා ගන්නා ලද තීරණයට බලපෑමක් වේ නම් එම තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වේ. වෙනත් වචන වලින් කිවහොත් ප්‍රමාණාත්මකභාවය යනු, තනි අස්තීත්වයක මූල්‍ය වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ තොරතුරු අදාළ වන අයිතමවල ස්වභාවය සහ විශාලත්වය හෝ ඒ දෙකම හෝ මත පදනම් වූ අස්තීත්වය නිශ්චිත පැතිකඩකි.

ඒ නිසාවෙන් යම් විශේෂ තත්ත්වයකදී ප්‍රමාණාත්මක බව සඳහා ඒකාකාරී ප්‍රමාණාත්මක ප්‍රවේශ ලක්ෂයන් නිශ්චය කිරීම හෝ කලින් නිර්ණය කිරීම කළ නොහැකිය.

විශ්වාසදායී නියෝජනය

- 3.3.9 මූල්‍ය වාර්තා ආර්ථික සංසිද්ධියක් වෙනවලින් සහ සංඛ්‍යාවලින් නියෝජනය කරයි. ප්‍රයෝජනවත් වීමට මූල්‍ය තොරතුරු අදාළ සංසිද්ධිය නියෝජනය කිරීම පමණක් නොව එය නියෝජනය කිරීමට අරමුණු කරගත් සංසිද්ධිය විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය කිරීමද සිදුවිය යුතුය. සම්පූර්ණ විශ්වාසදායක නියෝජනයක් වීමට, නිරූපනයකට ගතිලක්ෂණ තුනක් තිබිය යුතුය. ඒවා වියයුත්තේ සම්පූර්ණබව, මධ්‍යස්ථ බව සහ වැරදි වලින් තොරවීමය. කවදා හෝ සාක්ෂාත් කළ හැක්කේ නම් සැබවින්ම පරිපූර්ණත්වය විරල දෙයකි. අරමුණුවන්නේ එම ගුණාංග හැකි තාක්දුරට උපරිම කිරීමය.
- 3.3.10 සම්පූර්ණ නිරූපනයකට නිරූපණය කළ සංසිද්ධිය, පරිශීලකයකුට තේරුම් ගැනීමට අවශ්‍ය සියලු විස්තර සහ පැහැදිලි කිරීම්ද ඇතුළුව අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු ඇතුළත් වේ. උදාහරණයක් වශයෙන් වත්කම් සමූහයක සම්පූර්ණ නිරූපණයකට අවම වශයෙන් සමූහයේ ඇති වත්කම් වල ස්වභාවය පිළිබඳ විස්තරයක්, සමූහයේ ඇති සියලුම වත්කම් වල සංඛ්‍යාත්මක නිරූපණයක්, සංඛ්‍යාත්මක නිරූපනයෙන් නියෝජනය වන්නේ කුමක්දැයි යන්න පිළිබඳව විස්තරයක් (උදාහරණ වශයෙන් මුල් පිරිවැය, ගලපන ලද පිරිවැය හෝ සාධාරණ වටිනාකම) ඇතුළත් විය හැකිය. සමහර අයිතම සඳහා සම්පූර්ණ නිරූපණයකට අයිතමවල ගුණාත්මකභාවය සහස්වභාවය පිළිබඳව වැදගත් කරුණු සහ පැහැදිලි කිරීම් ඒවායේ ගුණාත්මකභාවය සහ ස්වභාවය බලපෑ හැකි සාධක සහනත්ත්වයන් සහ සංඛ්‍යාත්මක නිරූපණය නිර්ණය කිරීමට භාවිතා කළ ක්‍රියාවලිය ද අයත් විය හැකිය.
- 3.3.11 මූල්‍ය තොරතුරු තෝරාගැනීමේදී හෝ ඉදිරිපත් කිරීමේදී ඒවායින් නිරූපණය පක්ෂග්‍රාහීත්වයෙන් තොර වේ. මූල්‍ය තොරතුරු සතුටුදායක ලෙස හෝ අසතුටුදායක ලෙස පරිශීලකයන් භාර ගැනීමට ඇති සම්භාව්‍යතාවය වැඩි කිරීමට අන්වශයෙන් තමන්ගේ වාසියට හැරවීම පසෙකට බරවීම, බරතැබීම, අවධාරනය කිරීම, අවධාරණය නොකිරීම ස්වාධීන නිරූපණයකින් නොවිය යුතුය. ස්වාධීන තොරතුරු යනු අරමුණක් නොමැති හැසිරීම පිළිබඳ බලපෑමක් නැති තොරතුරු ලෙස අදහස් නොකෙරේ. මෙයට පටහැනිව, නිර්වචන මගින් අදාළ මූල්‍ය තොරතුරු යන්න, පරිශීලකයන්ගේ තීරණ වෙනසක් සිදුකිරීමට හැකියාවක් ඇති තොරතුරු ලෙස සඳහන් වේ.
- 3.3.12 විශ්වාසදායී නියෝජනය යන්නෙන් සියලු අංගයන්ගෙන් නිවැරදි යන්න අදහස් නොකෙරේ. වැරදි වලින් තොර යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ, සංසිද්ධිය විස්තර කිරීමේදී වැරදි හෝ අතපසුවීම් නොමැති බව සහ වාර්තා කර ඇති තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රියාවලිය තෝරා ගැනීම සහ ව්‍යවහාර කිරීම වැරදිවලින් තොරව සිදුකර ඇති බවය. මේසම්බන්ධයෙන් වැරදි වලින් තොර යන්නට සියලු අංගයන්ගෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම නිවැරදිය යන්න අදහස් නොකෙරේ. උදාහරණ වශයෙන් නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි මිලක් හෝ වටිනාකමක ඇස්තමේන්තුවක් නිවැරදිහෝ නිවැරදි නොවන බව නිර්ණය කළ නොහැකිය. කෙසේ වෙතත්, වටිනාකම පැහැදිලිව විස්තර කර සහ ඇස්තමේන්තුව නිවැරදි ලෙස සහ ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ස්වභාවය සහ සීමාකිරීම් පැහැදිලි කර සහ ඇස්තමේන්තු වර්ධනය කිරීම සඳහා උචිත ක්‍රියාවලිය තෝරාගැනීමේ සහ ව්‍යවහාර කිරීමේ වැරදි කර නොමැති නම්, එම ඇස්තමේන්තුවේ නියෝජනයක් විශ්වාසදායක වීමට පුළුවන.
- 3.3.13 විශ්වාසදායක නියෝජනයක් වීම මගින්ම, අත්‍යාවශ්‍යයෙන් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වැදගත් තොරතුරක් නොවේ. උදාහරණයක් වශයෙන් වාර්තා කරන අස්තිත්වයකට රාජ්‍ය ප්‍රදාන හරහා දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ ලැබිය හැකිය. පැහැදිලිවම, එම අස්තිත්වය වත්කමක් පිරිවැයක් නොමැතිව අත්පත් කරගත් බව වාර්තා කිරීම, එහි පිරිවැය විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය කිරීමකි. එහෙත් එම තොරතුර සමහරවිට වඩා ප්‍රයෝජනවත් විය නොහැකිය. වත්කමේ වටිනාකමේ හානිකරණය පිළිබිඹු වීමට වත්කමේ ධාරණ අගයට ගැළපුම් කළ යුතු ප්‍රමාණය (වටිනාකම) ඇස්තමේන්තු කිරීම යාන්තම් වඩා සියුම් උදාහරණයකි. වාර්තාකරණ අස්තිත්වය සුදුසු ආකාරයට උචිත ක්‍රියාවලියවිස්තර කර, ඇස්තමේන්තු සුදුසු ලෙස විස්තර කර සහ ඇස්තමේන්තුවට සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑහැකි ඕනෑම අනියතාවයක් විස්තර කර ඇත්නම් එම ඇස්තමේන්තු විශ්වාසදායක නියෝජනයන් විය හැකිය. කෙසේ වෙතත් එවැනි ඇස්තමේන්තුවක අනියතාවය සෑහෙන තරම්දුරට විශාලතම එම ඇස්තමේන්තුව ඉතා විශේෂ ආකාරයකට ප්‍රයෝජනවත් නොවේ. වෙනත් වචනවලින් නම්වත්කමේ අදාලත්වයේ විශ්වාසදායක නියෝජනය සැකයට ලක්වේ. වඩාත් විශ්වාසදායී විකල්ප නියෝජනයක් නොමැතිනම් එම ඇස්තමේන්තුව වඩාත්ම හොඳ ලබාගතහැකි තොරතුරු සැපයිය හැකිය.

මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ ව්‍යවහාරකරණය

- 3.3.14 තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වීමට නම් ඒවා අදාළ මෙන්ම විශ්වාසනීයව නියෝජනය විය යුතුය. අදාළ නොවන සංසිද්ධියක විශ්වසනීය නියෝජනයක් හෝ අදාළ සංසිද්ධියක විශ්වසනීය නොවන නියෝජනයන් පරිශීලකයන්ට හොඳ තීරණ ගැනීමට උපකාරී නොවේ.
- 3.3.15 මූලික ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ ව්‍යවහාර කිරීම සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම හා සඵල ක්‍රියාවලිය සාමාන්‍යයෙන් පහත දැක්වෙන පරිදි විය හැකිය (මෙම උදාහරණයේදී සලකා නොලබන ගතිලක්ෂණ ඉහළ දැමීමේ බලපෑම් සහ පිරිවැය

සංරෝධක වලට යටත්ව). පළමුවෙන් වාර්තා කරන අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තොරතුරු පරිශීලනය කරන්නන්ට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි, ආර්ථික සංසිද්ධියහඳුනාගැනීම. දෙවනුව, එම සංසිද්ධිය පිළිබඳවලබාගත හැකි වන්නේ නම්, වඩාත්ම අදාළ විය හැකි සහ විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය වන තොරතුරු වර්ගය හඳුනාගැනීම. තෙවනුව, එම තොරතුරු ලබාගත හැකිද සහ විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය කළ හැකිද යි නිර්ණය කිරීම, එය එසේවන්නේ නම්, මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ, තෘප්ත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය එම මොහොතේ නිමා වේ. එසේ නොමැති නම්, වඩාත්ම අදාළ ඊළඟ වර්ගයේ තොරතුරු සමග ක්‍රියාවලිය නැවත කරනු ලැබේ.

ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වැඩි කිරීම

3.3.16 සැසඳිය හැකිවීම, සත්‍යාපනය කළහැකිවීම, කාලානුරූපීවීම සහ තේරුම්ගත හැකිවීම, අදාළ සහ විශ්වසනීය ලෙස නියෝජනය වන තොරතුරුවල ප්‍රයෝජනවත්භාවය වැඩි කරන ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වේ. ක්‍රම දෙකම එක හා සමාන ලෙස අදාළ සහ විශ්වසනීය ලෙස නියෝජනය වන්නේ නම්, වැඩිදියුණු කරන ලද ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ ක්‍රම දෙකෙන් කුමන ක්‍රමය සංසිද්ධියනිරූපණය කිරීමට භාවිත කළ යුතුද යි නිර්ණය කිරීමට උදව් විය හැකිය.

සැසඳිය හැකිබව

3.3.17 පරිශීලකයන්ගේ තීරණ විකල්ප අතරෙන් තෝරාගැනීමට සම්බන්ධ වේ. උදාහරණ වශයෙන් ආයෝජනයක් විකිණීම හෝ රඳවාගතබාගැනීම හෝ එක් වාර්තාකරණ අස්තිත්වයක හෝ වෙනත් අස්තිත්වයක ආයෝජනය කිරීම ඒ නිසාවෙන්, එක වාර්තාකරන අස්තිත්වයක් පිළිබඳ තොරතුරු වෙනත් අස්තිත්වවල ඒ හා සමාන තොරතුරු සහ එම අස්තිත්වයේ ඒ හා සමාන තොරතුරු වෙනත් කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා හෝ වෙනත් දිනයක් සඳහා සැසඳිය හැකි නම් වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේ.

3.3.18 සැසඳිය හැකිබව අයිතම් අතර ඇති සමානභාවය සහ වෙනස්කම් හඳුනාගැනීම සහ අවබෝධ කරගැනීම පරිශීලකයන්ට හැකියාව ලබාදෙන ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයකි. සැසඳිය හැකි බව වෙනත් ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ මෙන් නොවතන අයිතමයකට සම්බන්ධ නොවේ. සංසන්දනයකට අඩුම වශයෙන් අයිතම දෙකක් අවශ්‍ය වේ.

3.3.19 සංගතභාවය සැසඳිය හැකිබවට සම්බන්ධිත වන නමුත්, එම දෙයම නොවේ. වාර්තා කරනු ලබන අස්තිත්වයේ ඇතුළත, කාලපරිච්ඡේදයෙන් කාල පරිච්ඡේදයට හෝ අස්තිත්ව හරහා තනි කාලපරිච්ඡේදයකදී, එකම ක්‍රමයන් එකම අයිතමයන් සඳහා භාවිතා කිරීම සංගතභාවයෙන් යොමු කෙරේ. සැසඳියහැකි බව ඉලක්කයයි. සංගතභාවය එම ඉලක්කය මුදුන් පත්කර ගැනීමට උදව් කෙරේ.

3.3.20 සැසඳිය හැකිබව ඒකාකාරභාවය නොවේ. තොරතුරු සැසඳීමට නම් එක හා සමාන දේවල් එලෙසමද වෙනස් දේවල් වෙනස් ලෙසද පෙනිය යුතුය. සමාන දෑ වෙනස් ලෙස පෙන්වීමෙන් මූල්‍ය තොරතුරු සැසඳීම ඉහළ තලයකට නැංවීම කල නොහැක්කේ යම් සේද, එසේම සමාන නැති දෑ සමාන සේ පෙන්වීමෙන් ද එය සිදුකළ නොහැකිය.

3.3.21 මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණතෘප්ත කර ගැනීම මගින්, යම් මට්ටමක සැසඳීමක් අත්පත් කරගැනීමහැකිවීමට පුළුවන. වෙනත් වාර්තා කරන අස්තිත්වයක, ඒ හා සමාන අදාළ ආර්ථික සංසිද්ධියක් විශ්වසනීය නියෝජනයක් සමග, වෙනත් ආර්ථික සංසිද්ධියකට විශ්වසනීය නියෝජනය, යම් මට්ටමක සංසන්දනාත්මකභාවය ස්වභාවයෙන්ම සතුව තිබිය යුතුය.

3.3.22 තනි ආර්ථික සංසිද්ධියකට විවිධ ක්‍රම මගින් විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය කළහැකි නමුත්, එකම ආර්ථික සංසිද්ධියම සඳහා විකල්ප ගිණුම්කරන ක්‍රමවලට ඉඩදීමෙන් සැසඳිය හැකි බව හිත වේ.

සත්‍යාපනය කළහැකි බව

3.3.23 සත්‍යාපනය කළහැකි බව, එය නියෝජනය කිරීමට අරමුණු කරගත් ආර්ථික සංසිද්ධිය තොරතුරුවිශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය වන බව පරිශීලකයන්ට සහතික කිරීමට උපකාරී වේ. විශේෂ නිරූපනයක් විශ්වාසදායී නියෝජනයක් බව, අත්‍යාවශ්‍යයෙන්ම සම්පූර්ණ එකඟතාවයක් නොවුවත් වෙනස්, දැනුමැති සහ ස්වාධීන නිරීක්ෂණයන්ට පොදු එකඟතාවයකට එලඹිය හැකිබව සත්‍යාපනය කළහැකි බව යන්නෙන් අදහස් කෙරේ. සත්‍යාපනය කළයුතු ප්‍රමාණාත්මක තොරතුරු තනි ලක්ෂ්‍යයක ඇස්තමේන්තුවක් වියයුතු නැත. වියහැකි වටිනාකම් ශ්‍රේණියක් සහ සහසම්බන්ධිත සම්භාව්‍යතාවයන් පවා සත්‍යාපනය කළහැකිය.

3.3.24 සත්‍යාපනය සෘජු හෝ වක්‍ර විය හැකිය. සෘජු සත්‍යාපනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ වටිනාකමක් හෝ වෙනත් නියෝජනයක් සෘජු නිරීක්ෂණ හරහා සත්‍යාපනය කිරීමය. උදාහරණයක් වශයෙන්, මුදල් ගණන් කිරීම, වක්‍ර සත්‍යාපනය

යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ආකෘතියකට සූත්‍ර හෝ වෙනත් ශිල්පක‍්‍රම සහ එම ක‍්‍රමවේදයම භාවිතා කරමින් නිමවුම් යළි ගණනය කිරීමෙන් යෙදවුම් පරීක්ෂාව. උදාහරණයක් නම් තොගවල ධාරණ වටිනාකම යෙදවුම් පරීක්ෂා කිරීමෙහිදී සත්‍යාපනය කිරීම (ප්‍රමාණයන් සහ පිරිවැය) සහ අවසාන තොග එම පිරිවැය ප්‍රවාහ උපකල්පනයන් භාවිත කරමින් යළි ගණනය කිරීම (උදාහරණයක් වශයෙන් මුලින් ආ මුලින් පිටවූ ක‍්‍රමය භාවිත කරමින්).

3.3.25 සමහර පැහැදිලි කිරීම් සහ ඉදිරි දැකුම් මූල්‍ය තොරතුරු, අනාගත කාල සීමා එළඹෙනතුරු සත්‍යාපනය කිරීම කෙසේවත් කළ නොහැකි වනු ඇත.

එම තොරතුරු භාවිතා කිරීමට පරිශීලකයන්ට උචිතතාදායී යන්න තීරණය කිරීමට උදව් කිරීම සඳහා, තොරතුරු රැස්කිරීමේ ක‍්‍රම සහ එම තොරතුරු සඳහා සහායවූ වෙනත් සාධකයන් සහ තත්ත්වයන් පාදක කරගත් උපකල්පන හෙළිදරව් කිරීමද සාමාන්‍යයෙන් අවශ්‍ය කෙරේ.

කාල නිර්ණය

3.3.26 කාල නිර්ණය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ තීරණ ගන්නන්ට ඔවුන්ගේ තීරණ වලට බලපෑම් කළ හැකි තොරතුරු පමා නොවී ඔවුන්ට ලබාගැනීමට තිබීමයි. තොරතුරු පැරණි වන තරමට එහි ප්‍රයෝජනවත්භාවය අඩුවේ. කෙසේ වෙතත්, සමහර තොරතුරු වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදය පසුවී දිගුකාලයක් ගතවුවද ඒවා අඛණ්ඩව කාලානුරූපීවීමට හැකිය. උදාහරණ වශයෙන් එයට හේතු විය හැක්කේ, සමහර පරිශීලකයන්ට ප්‍රවණතා හඳුනාගැනීමට සහ ඒවා තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය වීම නිසාය.

තේරුම් ගත හැකි බව

3.3.27 වර්ගීකරණය කිරීම, ස්වභාවය නිරූපණය කිරීම, පැහැදිලිව සහ සංක්ෂිප්තව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම එහි තේරුම්ගත හැකි භාවය ඇති කරයි.

3.3.28 සමහර සංසිද්ධි ආවේණිකව සංකීර්ණ වන අතර, තේරුම් ගතහැකි වන පරිදි සෑදිය නොහැකිය. එම සංසිද්ධියන් පිළිබඳව වන තොරතුරු මූල්‍ය වාර්තා වලින් බැහැර කිරීමෙන් එම මූල්‍ය වාර්තාවල තොරතුරු තේරුම් ගතහැකිවීම පහසු කරගත හැකිවේ. කෙසේ වෙතත්, එම වාර්තා අසම්පූර්ණ වියහැකි අතර, ඒ අනුව භව්‍යලෙස නොමගට යොමුකරන සුළුවේ.

3.3.29 මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ ව්‍යාපාරික සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සාධාරණ දැනුමක් ඇති සහ තොරතුරු අනලස්ව සමාලෝචනය සහ විශ්ලේෂණය කරන පරිශීලකයන්ටය. ඇතැම්විට මනාලෙස දැනුමැති සහ අනලස් පරිශීලකයන්ට පවා සංකීර්ණ ආර්ථික සංසිද්ධීන් පිළිබඳව තොරතුරු අවබෝධ කරගැනීමට උපදේශකයකුගේ උදව් ඉල්ලා සිටීමේ අවශ්‍යතාවය ඇතිවිය හැකිය.

ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කිරීම ව්‍යවහාරකරණය

3.3.30 ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වර්ධනය කිරීම හැකිතාක්දුරට උපරිම කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වර්ධනය තනි තනිව හෝ සමූහයක් වශයෙන් ගත්කළ එම තොරතුරු අදාළ නොවන්නේ නම් හෝ විශ්වාසදායක නොවන ලෙස නියෝජනයවන්නේ නම්, එම තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් ලෙස තැකිය නොහැකිය.

3.3.31 ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කිරීම ව්‍යවහාරකරණය නැවත නැවත කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් වන අතර, එය නියම කරන ලද පිළිවෙළක් අනුගමනය නොකරයි. සමහර අවස්ථාවලදී "තවත් ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් උපරිම කිරීමට, එක ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම හීන කළ යුතුවේ. උදාහරණ වශයෙන් අනාගතයට බලපාන පරිදි නව මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියක් ව්‍යවහාර කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, සැසඳිය හැකිබවේ තාවකාලික අඩුවීමක්, දිගුකාලීනව අදාළත්වයේ හෝ විශ්වසනීයතියනියෝජනයේවර්ධනය කිරීමට වැදගත් විය හැකිය. සංසන්දනයකළ නොහැකි බව සඳහා උචිත හෙළිදරව් කිරීම් අර්ධ වශයෙන් හානිපූර්ණය කෙරේ.

3.4 ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය වාර්තාකරණය මත පිරිවැය සංරෝධක

3.4.1 මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙන් ලබාදිය හැකි තොරතුරු මත පිරිවැය පාඨල සංරෝධකයකි. මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණය පිරිවැය පනවනු ලබන අතර, එම තොරතුරු වාර්තාකරණය මගින් ඒ පිරිවැයෙන් වන ප්‍රතිලාභ සාධාරණීයකරනය වැදගත් වේ. සලකා බැලීම සඳහා විවිධ වර්ගවල පිරිවැයන් සහ ප්‍රතිලාභ ඇත.

3.4.2 මූල්‍ය තොරතුරු සපයන්නන්, මූල්‍ය තොරතුරු රැස්කිරීම ක්‍රියාවලිවලට භාජනය කිරීම, සත්‍යාපනය කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම්වලට අදාළව දැඩි පරිශ්‍රමයක් වැයකරයි. එහෙත් අවසාන වශයෙන් ප්‍රතිලාභවල අඩුවීමක ස්වරූපයෙන් එම පිරිවැය පරිශීලකයන් දරා ගනී. මූල්‍ය තොරතුරු පරිශීලකයන්ද සපයන ලද තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම සහ අර්ථ නිරූපණය සඳහා ද පිරිවැයක් දරයි. අවශ්‍ය කරන තොරතුරු සපයා නොමැති නම් එම තොරතුරු වෙනත් තැනකින් ලබාගැනීමට හෝ එය ඇස්තමේන්තු කිරීමට පරිශීලකයාට අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවේ.

3.4.3. නියෝජනය කිරීමට අරමුණු කරගත්, අදාළ සහ විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනයවන මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණය, වැඩි විශ්වාසයකින් යුතුව තීරණ ගැනීමට පරිශීලකයාට උපකාර කරයි. මෙමගින් වන ප්‍රතිඵලය වන්නේ ප්‍රාග්ධන වෙළඳපොළ වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමත්, සමස්ථයක් වශයෙන් ආර්ථිකය සඳහා ප්‍රාග්ධනයේ පිරිවැය අඩුවීමත්ය. වඩාත් දැනුමැති තීරණ ගැනීම මගින් තනි ආයෝජකයා, ණය දෙන්නෙකු හෝ වෙනත් ණයහිමියකු පවා ප්‍රතිලාභ ලබයි. කෙසේවෙතත් පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවලට සෑම පරිශීලකයෙකුටම අදාළ ලෙස පෙනෙන සියලු තොරතුරු සැපයීම කළ නොහැකිය.

3.4.4 පිරිවැය සංරෝධක ව්‍යවහාර කිරීමේදී, විශේෂ තොරතුරක් වාර්තා කිරීමෙන් වන ප්‍රතිලාභ එම තොරතුර සැපයීම සහ භාවිතා කිරීමට දරන පිරිවැයසාධාරණය කළ හැකිද යන්න පිළිබඳව පාලක මණ්ඩලය තක්සේරු කරයි. යෝජිත මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිතියක් වර්ධනය කිරීමේදී වන පිරිවැය සංරෝධක ව්‍යවහාර කිරීමේදී, එමප්‍රමිතියේ අපේක්ෂිත ස්වභාවය සහ ප්‍රතිලාභවල ප්‍රමාණය සහ පිරිවැයපිළිබඳ තොරතුරු මූල්‍ය තොරතුරු සපයන්නන්ගෙන් පරිශීලකයන්ගෙන්, විගණකවරුන්ගෙන්, විද්වතුන්ගෙන් සහ වෙනත් අයගෙන් පාලක මණ්ඩලය ඉල්ලා සිටී. බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී තක්සේරු කිරීම් පදනම් වන්නේ ප්‍රමාණාත්මක සහගුණාත්මක තොරතුරුවල සංයෝජනයකිනි.

3.4.5 ආවේණික වූ විෂයානුබද්ධභාවයනිසා, මූල්‍ය තොරතුරු වල විශේෂ අයිතමයක් වාර්තා කිරීමේදී, වෙනස් පුද්ගලයන්ගේ පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ තක්සේරු වෙනස් වනු ඇත. ඒ අනුව යන්නම්, එක් එක් වාර්තාකරන අස්තීත්වයන් සම්බන්ධයෙන් නොව පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ පොදුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය සම්බන්ධයෙන් සොයා බැලීමට පාලක මණ්ඩලය බලාපොරොත්තු වෙයි. පිරිවැය සහ ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම් සියලු අස්තීත්වයන් සඳහා එකම වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා සඳහා සෑමවිටම සාධාරණීය කරණය කෙරේ යන්න එයින් අදහස් නොකෙරේ. අස්තීත්වවල ප්‍රමාණයන්හි වෙනස්කම්, ප්‍රාග්ධනය රැස්කිරීමේ වෙනස් ක්‍රම (ප්‍රසිද්ධියේ හෝ පෞද්ගලිකව) පරිශීලකයන්ගේ වෙනස් අවශ්‍යතා සහ වෙනස් සාධක නිසා වෙනස්කම් උචිත විය හැකිය.

*****

3.5 පාදක කරගත් උපකල්පනය

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

3.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාමාන්‍යයෙන් පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ අස්තීත්වය අඛණ්ඩව පවතින බව සහ එහි මෙහෙයුම් පූර්වදායක අනාගතයක් දක්වා අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි යන උපකල්පනය මතය. මේනිසා අස්තීත්වයට එහි මෙහෙයුම් වල පරිමාණය ප්‍රමාණාත්මක ලෙස අඩුකිරීමට හෝ ඇවරකිරීමට අවශ්‍යතාවයක් හෝ අභිප්‍රායක් නොමැතිබව උපකල්පනය කෙරේ. එවැනි අභිප්‍රායක් හෝ අවශ්‍යතාවයක් පවතිනම්, මූල්‍යප්‍රකාශන වෙනස් පදනමක් මත පිළියෙළ කිරීම සිදුවිය හැකි අතර, එසේ වන්නේ නම් භාවිතා කළ පදනම හෙළිදරව් කළ යුතුය.

4. ලාසනොස නිශ්චිත විධිවිධාන

පහත දැක්වෙන නිශ්චිත විධිවිධාන අදාළ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත කට්ටලය භාසම්බන්ධව කියවියයුතු අතර, නිශ්චිත විධිවිධාන දීමේ අරමුණ වන්නේ ලාසනොස වල නිශ්චිත කරුණු සහ ගැලපිලි වෙත යොමු කිරීමටය. හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළුව මෙම ශ්‍රී ලනිප්‍රය සමග අනුකූලවීමට ලාසනොස මගින් සම්පූර්ණයෙන්ම අනුගමනයකළයුතු සහ සහ ලාසනොස විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී අනුගමනය කළයුතු මූලධර්ම, මෙම කොටස නියම කරයි.

පාලක මණ්ඩලය කාලයෙන් කාලයට මෙම අංශයේ වර්ධනයන් ඇමතීමට, අතිරේක නිශ්චිත විධිවිධාන සහ උපදේශ නිකුත් කරනු ඇත. ඒවාද මෙම ශ්‍රී ලනිප්‍රයහි කොටසක් ලෙස සැලකීම අවශ්‍ය වනු ඇත.

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූලිකාංග

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංරචක

ලාසනොසයක සම්පූර්ණ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක ඇතුළත් වනුයේ ;

- (අ) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය
- (ආ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය
- (ඇ) සංචිත වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනය
- (ඈ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය
- (ඉ) ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ සවිස්තර සටහන්

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සවිස්තරාත්මක සටහන් වල කොටසක් ලෙස ලාසනොස වල පරිපූරක උපලේඛණ සහපදනම් මත හෝ ලබාගත් තොරතුරු සහ එවැනි ප්‍රකාශන සමග කිවයුතු ලෙස අපේක්ෂා කරන තොරතුරු ඇතුළත් කළ හැකිය.

අදාළ ප්‍රදාන ගිවිසුමෙන් අවශ්‍ය කරන්නේ නම් හැර, පාලක මණ්ඩල/කළමනාකාරිත්වය මගින් වාර්තා, සභාපතිගේ ප්‍රකාශන, කළමනාකාරිත්වයේ සාකච්ඡා සහ විශ්ලේෂණ, සහ ඒ හා සමාන සංස්ථාපිත ආයතනය මූල්‍ය හෝ වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කළහැකි අයිතම ඇතුළත් නොවේ.

4.2 සමුච්චිත අරමුදල

සීමා නොකරන ලද අරමුදල (ප්‍රාග්ධනය)

සීමා නොකරන ලද අරමුදල ලාසනොස හි සිය ප්‍රාග්ධනයේ සමකයන් වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සීමා කරන ලද අරමුදල්වලින් වෙන් ව ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වෙතත්, නිම කරනලද ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් සීමා කරන ලද අරමුදල් වල යම් අතිරික්තයන්, අදාළ කොන්ත්‍රාත්තුව හෝ ගිවිසුම මගින් අවසර දී ඇතිනම් පමණක් සීමා නොකරන ලද අරමුදලට ඇතුළත් කිරීම සඳහා එය ද මාරු කළ හැකිය.

සීමාකරන ලද අරමුදල

සීමාකරන ලද අරමුදල් "වියදම් නොකළ ප්‍රදාන" ලෙස ද හඳුන්වනු ලැබේ. එය ලාසනොස වල සීමා කරනලද ශුද්ධ වත්කම් වල කොටසක් නියෝජනය කරයි.

මැනීම සහ හඳුනාගැනීම

සීමාකරනලද අරමුදල් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ ඒවා ලැබුණ අවස්ථාවේදීය. එනම් මුදල් වශයෙන් හෝ බැංකු ගිණුමට තැන්පත් කළ අවස්ථාවේදී හෝ එය ලැබෙන බවට සාධාරණ සහතිකවීමක් ඇති අවස්ථාවේදීය.

හෙළිදරව් කිරීම

පහත සඳහන් දෑ හෙළි කළ යුතුය.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමද ඇතුළුව සීමාකරන ලද අරමුදල් සහ සීමානොකරන ලද අරමුදල් සඳහා තෝරාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය.
- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගත් සීමා කරනලද දායකවීම් වල ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය සහ සංවිධානය සෘජුව ප්‍රතිලාභ ලැබූ වෙනත් ස්වරූපයේ උදව් කිරීම් පිළිබඳව ඇඟවීමක්, සහ
- (ඇ) හඳුනාගත් උදව් කිරීම්වලට ඇඳුන ඉටු නොකරන ලද කොන්දේසි සහ අසම්භාව්‍යයන්.

4.3 අයහාර/ප්‍රදානයන් හඳුනාගැනීම

4.3.1 (අ) සීමා කරන ලද අයහාර සහ

(ආ) සීමා නොකරන ලද අයහාර

අතර වෙනස ලාසනොස වෙන්කොට හඳුනාගෙන සහ ලැබුන හෝ ලැබියයුතු ප්‍රතිෂ්ඨාවේ සාධාරණ අගයට සෑම එකක්ම මැනිය යුතුය.

4.3.2 (අ) සීමාකරන ලද සහ (ආ) සීමා නොකරන ලද අයහාර හඳුනාගැනීම සඳහා වෙනස් ප්‍රවේශයන් භාවිතා කරනු ලැබේ.

සීමා කරන ලද අයහාරය

4.3.3 සීමා කරන ලද දායකවීම් නිර් මූල්‍යයන් (නොමිලේ දෙන්නක්) නොවේ. ඒවා අරමුදල් ලැබීම සඳහා සේවාවක හෝ වෙනත් ක්‍රියාවලියක කාර්යසාධන කොන්දේසි ඇදුන ගිවිසුම්, කොන්ත්‍රාත් හෝ වෙනත් සම්මුති මත පදනම් වූ ඒවා වේ. ලාසනොස දායකවීම් උපයන්නේ අවධාරණය කරනලද කොන්දේසි සමග අනුකූලවීමෙන් සහ අපේක්ෂා කළ බැඳීම් ඉටු කිරීමෙනි. එමනිසා දායකවීමේ ලැබෙනු ඇතැයි සාධාරණ සහතිකවීමක් ඇතිවනතුරු සහ ඒවා ලැබීමට නියමකර ඇති කොන්දේසි සමග අනුකූල වනතුරු, අයහාරය විස්තීර්ණ අදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා නොගත යුතුය.

4.3.4 ඉහත දායකවීම්වලට කරන ලද සීමා කිරීම්වලට යටත්ව විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගන්නා විට ඒවා ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත හානිපූර්ණය කිරීමට අපේක්ෂා කරන සම්බන්ධිත පිරිවැයට එරෙහිව ගැලපිය යුතුය. සඵල වශයෙන් එවැනි දායකවීම් හඳුනාගත යුත්තේ එම ලාසනොස අදාළ සේවය හෝ කාර්යසාධනය සපයා ඇති ප්‍රමාණයට පමණි.

4.3.5 යම් සීමාකරන ලද දායකවීම් ලැබීමේදී, උදා. බැංකු තැන්පත් ලෙස දායකත්වය මූල්‍යත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සීමා කරන ලද අරමුදල් ගිණුමට බැරකළ යුතු අතර, බැංකු ගිණුමට හරකළ යුතුය. ඉන් අනතුරුව, ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත, (උදා: සෑම මාසයක් අවසානයේදී) මාසයක් තුළ එකඟ වූ "සීමා කරන ලද" ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වියදම් කළමුදලට සමාන ප්‍රමාණයක්, ආදායමට ගත යුතුය. මෙය කරනුයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සීමාකරන ලද අරමුදල් ගිණුම හරකර, සීමාකරන ලද ආදායම් ගිණුම බැර කිරීමෙනි.

4.3.6 මෙම පිළිවෙත අනුගමනය කිරීමෙන් ඕනෑම විශේෂ ගනුදෙනුවක සීමා කරනලද ආදායම සහ සෘජු ව්‍යාපෘති වියදම්වල ශුද්ධ ප්‍රතිඵලය විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි සාමාන්‍යයෙන් ශුන්‍ය("0") වීමයි. ඒ අනුව ශුන්‍යයට වැඩි හෝ අඩු ඕනෑමවටිනාකමක් වෙනත් මාතෘකාවල ප්‍රතිඵල පිළිබිඹු කරයි. එනම්, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට නොඇදුන, සීමා නොකරන ලද ආදායම් හෝ වියදම් හෝ එවැනි අතිරික්තයන් සීමා නොකරන ලද අයහාරයට මාරු කිරීමට ප්‍රදානය කරන්නා අවසරදී ඇත්නම්, සීමා කරනලද අරමුදලක ඉතිරිව ඇතියම් අතිරික්තයකි.

සීමා නොකරන ලද අයහාර

4.3.7 පොදුසීමා නොකරනලද සම්පත් වලින් පැන නගින අයහාර, ව්‍යාපාර අස්තිත්ව වල, සමාන අයහාරයන්හි ගතිලක්ෂණ ඇති බැවින් ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය. එය හඳුනාගත යුත්තේ, අයහාරයේ වටිනාකම විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය හැකි නම් හෝ ගනුදෙනුවට ආශ්‍රිත ආර්ථික ප්‍රතිලාභලාසනොසයට ගලාඒම හව්‍යනම්පමණි. ඒ අනුව, සාමාජික ගාස්තු, විවිධ ප්‍රදාන, උපදේශන ගාස්තු භාණ්ඩ විකිණීම හෝ වෙනත් සීමා නොකරන ලද ආදායම් මූලාශ්‍ර මගින් උත්පාදනය වියහැකි ප්‍රතිෂ්ඨාවේ වටිනාකම් සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු අන්දමේ අනියතතා එම අවස්ථාවේ නොපැවතීම.

4.3.8 ලාසනොසයක විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය සැලසුම් කර ඇත්තේ, ව්‍යාපාර සංවිධානයක ලාභ හා අලාභ ගිණුමේ දක්නට ලැබෙන සියලු ප්‍රතිලාභ සහ අලාභ ඇතුළත් වන ලෙසය.

4.4 තොග

ප්‍රතිලාභීන් වෙනුවෙන් මිලදීගත් හෝ පරිත්‍යාග කරන ලද තොග

4.4.1 ඒවා පිරිවැයක් නොමැතිව (නොමිලේ) හෝ නාමික වටිනාකමකට ප්‍රතිලාභීන් අතර බෙදාදීමේ අරමුණ ඇතිව ලාසනොස තොග අයිතම නිෂ්පාදනය කිරීම හෝ මිලදී ගතහැකි ය. එවැනි අයිතම විකිණීමේ අරමුණ, හෝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී

පරිභෝජනය, හෝ සේවා සැපයීම හෝ වෙනත් වාණිජ, කාර්මික හෝ ව්‍යාපාර ස්වභාවයේ අරමුණු සඳහා රඳවාගෙන තබාගන්නේ නොමැති වූයේ වුවද මෙම ශ්‍රී ලාංකිකයාගේ අරමුණ සඳහා එවැනි අයිතම තොරතුරු සැලකිය යුතුය.

4.4.2 ප්‍රතිලාභීන් අතර බෙදාදීමට හෝ ඒවා විකිණීමෙන් වනලද මනාව ප්‍රතිලාභීන්ගේ යහපත සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස යම් විශේෂ අවස්ථාවකදී පරිත්‍යාග වශයෙන් ලාභනොසයකට අයිතම ලැබෙනු ඇත. එවැනි අවස්ථාවකදී ලැබුණ අයිතම සඳහා වටිනාකමක් ව්‍යවහාර කිරීම කළ හැකි නොවේ. ඒ අනුව පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබූ සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින රඳවාගෙන ඇති අයිතම ලැයිස්තු ගතකර ප්‍රමාණීකරණය කළ යුතුය.

4.5 ආදායම් බදු

සමුච්චිත අරමුදලට සෘජුවම හර කරන ලද හෝ අයකරන ලද අයිතමයන්

4.5.1 එම හෝ වෙනත් කාල පරිච්ඡේදයකදී එවැනි අරමුදල් ගිණුමකට සෘජුව බැර කරනලද හෝ අයකරනලද අයිතම වලට බදු සම්බන්ධිත නම් ප්‍රචර්තන බදු අදාළ අරමුදල් ගිණුමට සෘජුව අය කිරීම හෝ බැර කිරීම කළ යුතුය.

බදු වියදම් (ආදායම්)

4.5.2 බදු වියදම (ආදායම) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මුහුණත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

4.6 දේපල, පිරිසත සහ උපකරණ

ඉඩම්

4.6.1 ලාභනොසයක් පහත දැක්වෙන පරිදි විවිධ ක්‍රම මගින් ඉඩම් අත්පත් කරගත හැකිය ;

- (අ) රජය විසින් විධිමත්ව සකස් කළ අත්‍යාවශ්‍ය අත්පත් කරගැනීමේ යෝජනාක්‍රමයක් හරහා ඇතුළුව, ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් මිලදී ගැනීමේ මාර්ග මගින් ;
- (ආ) ඒවායේ භාවිතයට කිසියම් කොන්දේසි ඇතිව හෝ නැතිව ලාභනොස සඳහා ආයතන හෝ තනි පුද්ගලයන් විසින් ත්‍යාග කරනලද ඉඩම් ;
- (ඇ) ඒවායේ භාවිතයට කිසියම් කොන්දේසි ඇතිව හෝ නැතිව ලාභනොස සඳහා රජය විසින් ලබාදෙන ලද ඉඩම් ;
- (ඈ) හිමිකමේ අයිතියක් නොමැති එවැනි ලාභනොස හුදුභාරකරුවෙක් ලෙස ක්‍රියාකරන ඉඩම් ද ලාභනොස වෙත පවරා තිබිය හැකිය.

4.6.2 ඉහත සඳහන් ක්‍රම හරහා අත්පත් කරගත් ඉඩම් සඳහා ගිණුම්කරණ ආකාරය පහත සඳහන් පරිදි වියහැකිය ;

(අ) මිලදී ගැනීම හරහා අත්පත් කරගත් ඉඩම්

- ගෙවූ හෝ /ගෙවියයුතු මිලදී ගැනීමේ මිල, අත්පත් කරගැනීමට ආනුශංගික ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු වැනි වෙනත් පිරිවැය වල සමාහාරයකට එවැනි ඉඩම් වාර්තා කළ යුතුය.
- අනිවාර්ය අත්පත් කරගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමයකදී, අත්කරගත් ඉඩමක් පිළිබඳව ලාභනොස සහ ඉඩම අත්පත්කරගැනීමට කලින් අයිතිකරු අතර මතභේදයක් ඇති අවස්ථාවක, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අරමුණ සඳහා ඉඩමේ පිරිවැය නිර්ණය කිරීමේදී වන්දි අනුපාතිකය සම්බන්ධයෙන් ගෙවීමට සිදුවිය හැකි උචිත ප්‍රමාණයක්, අතිරේක වන්දි වශයෙන් පහත සඳහන් කොන්දේසි සපුරාලන්නේ නම් පමණක් ඇතුළත් කළ යුතුය.

(i) අතිරේක වන්දි ගෙවීම හව්‍ය වීම, සහ

(ii) එසේ ගෙවියයුතු වටිනාකම සාධාරණ ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ හැකිවීම.

ආ. පිරිවැයක් නොමැතිව අත්පත් කරගත් ඉඩම්

- සමහර අවස්ථාවලදී ලාසනොස සඳහා රජය පිරිවැයක් නොමැතිව ඉඩමක් ලබාදිය හැකිය. පාසැල් තැනීම, උද්‍යාන තැනීම හා සමාන පොදුපහසුකම් ආදිය සඳහා තනි පුද්ගලයන් හෝ ආයතන උරුම කර දීම මගින් ඉඩමක් ලබාදිය හැකිය. එවැනි ඉඩමක ලාසනොසට වන පිරිවැය ශුන්‍යවේ. හරයක් වශයෙන්, ලැබුණු එවැනි ඉඩම මූල්‍ය නොවන ප්‍රදානයක් වන අතර, ප්‍රදානය සහ වත්කම යන දෙකම සාධාරණ අගයට ගිණුම්ගත කළයුතුය. සමහර අවස්ථාවල අනුගමනය කරන විකල්ප ක්‍රියා මාර්ගයක් වන්නේ වත්කම සහ ප්‍රදානය යන දෙකම නාමික වටිනාකමකට වාර්තා කිරීමයි. කෙසේ වෙතත් නිසි පාලනයන් පවත්වාගෙන යාමට හැකිවීම පිණිස එවැනි ඉඩම් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණයේ සඳහන් කළයුතු අතර එහි භාවිතය සඳහා පනවා ඇති යම් කොන්දේසි ඇතුළුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් තුළ හෙළිදරව් කළ යුතුය.
- අත්පත් කරගැනීමේදී ලියාපදිංචි කිරීමේ ගාස්තු වැනි ආනුෂංගික වියදම් ඉහත දැරූ එකතු කළ යුතුය.

ඇ. පවරාගත් රජයේ ඉඩම්

- එවැනි ඉඩමක් ලාසනොසයකට අයිති නොවන්නාක් මෙන්ම එවැනි ඉඩමක් භාවිත කිරීමෙන් වන ආර්ථික ලාභ ලාසනොස වෙත ගලා එන්නේද නැත. හිමිකාරිත්වය රජය වෙත රඳවාගෙන ඇති අතර, ලාසනොස එම ඉඩම සම්බන්ධයෙන් හුදු භාරකාරයෙක් වශයෙන් ක්‍රියාකරයි. එබැවින් එවැනි ඉඩම් ලාසනොසයේ වත්කම් ලෙස සලකනු නොලැබේ.

උපවින පදනම ගිණුම්කරණයට මාරුවන අවස්ථාවේදී ආරම්භක ශේෂය

4.6.3 අස්තිත්වය එහි සියලු පිරිසත දේපළ හා උපකරන වාර්තාකර නොමැති නම්, මෙම ශ්‍රීලනිප්‍රස පරිදි උපවින ගිණුම්කරණයට ලාසනොසයක් මාරු වන අවස්ථාවේදී එවැනි අයිතම ගිණුම්කරණය පිළිබඳව ගැටලුවලට මුහුණ පෑ හැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් පරිත්‍යාග හෝ උරුමකරදීම වැනි මාර්ග වලින් ලැබුණු දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ ඒවා අත්පත් කරගත් අවස්ථාවේදී වාර්තා කර නොතැබිය හැකිය. එමෙන්ම, සීමාකරන ලද අරමුදල් හරහා ව්‍යාපෘති වියදම් වල කොටසක් ලෙස අත්පත් කරගත් අයිතම විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට ලියාහැර තිබීමට පුළුවන. එවැනි වත්කම් හඳුනාගෙන ඒවා උචිත පරිදි ගිණුම්ගත කිරීම අවශ්‍යවියහැකිය. එවැනි වත්කම් ගිණුම්කරණයේදී, අසතුටුදායක අයිතිය, හිමිකමේ දෝෂවැනි සාධක සලකා බැලීම ද අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රදාන, උරුම කරදීම හෝ ප්‍රදාන හරහා ලැබුන දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ

4.6.4 ප්‍රදානයක් හෝ උරුම කරදීමක් වශයෙන් සෘජුව ලැබුන දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ සාධාරණ අගයට දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ ගිණුමට හර කළයුතු අතර, අනුරූප වටිනාකම විලම්භිත ආදායම් ගිණුමට බැර කළ යුතුය. ඉන්පසුව එවැනි අයිතම මෙම ශ්‍රීලනිප්‍රස ප්‍රකාරව ක්ෂය කළයුතු අතර, අනුරූප වටිනාකම විලම්භිත ආදායම් ගිණුමෙන් මූල්‍ය තත්ත්වය දක්වන ප්‍රකාශනයේ විස්තීර්ණ ආදායම් ගිණුමට මාරු කළ යුතුය. මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශනයේ විලම්භිත ආදායම, වත්කමේ ශුද්ධ පොත් අගයෙන් අඩුකළ යුතු අතර, ඒ අනුව වත්කමේ ධාරණ අගය ශුන්‍යවේ.

4.6.5 ලාසනොස ප්‍රයෝජනය සඳහා ප්‍රදානයකින් අරමුදල් කරන ලද ව්‍යාපෘතියකින් මිලදී ගත් යම් අයිතම සහ එම අයිතම වල වටිනාකම, අදාළ ව්‍යාපෘති ගිණුමට අයකර ඇතිවිට, එම අයිතම, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ යටතේ ඇතුළත් කර ඇති ඕනෑම අයිතමයක් පිළිබඳව සලසා ඇති වර්ගීකරණය හා සමවන වර්ගීකරණයන් පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහනක් ලෙස හෙළිදරව් කළ යුතුය.

4.6.6 ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීමෙන් පසු ව්‍යාපෘතියේ වත්කම් රඳවාගෙන 4.6.4 ඡේදය පරිදි හෙළිදරව් කළ විට, සංවිධානය රඳවාගත යුතු දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ එම අයිතමයන් සංවිධානයේ ගිණුම් පොත්වලට සාධාරණ අගයට ප්‍රාග්ධන සංචිතයක් හරහා ගෙන ආ හැකිය. එවිට, එවැනි වත්කම් සඳහා ප්‍රතිපාදනය කළ ක්ෂය කිරීම් ප්‍රාග්ධන සංචිතයට එරෙහිව අයකරනු ලැබේ. අදාළ ප්‍රතිලාභීන්ට භාරදුන් හෝ ප්‍රදානය කරන්නාට ආපසු භාරදුන් අයිතමයන් සඳහා ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී උචිත හෙළිදරව් කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල කළ යුතුය.

5. බලාත්මක දිනය

5.1 ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇතුළුව) වන නිර්දේශිත ශ්‍රී ලංකා පරිච්ඡේදවලින් (ශ්‍රීලනිප්‍රස - ලාසනොස (රාසනොස ඇතුළුව) 2012 ජනවාරි 1 දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භවන කාල පරිච්ඡේදවලින් ආවරණය වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බල පැවැත්වේ. 2012 ජනවාරි 1 දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භ වන හෝ කාල

පරිච්ඡේදයන්ට වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා මෙම ශ්‍රී ලනිප්‍රය - ව්‍යවහාර කිරීම නිර්දේශ කිරීම හා උනන්දු කිරීම කරන අතර 2013 ජනවාරි 1 දින හෝ ඉන් පසුව ආරම්භ කරන කාලපරිච්ඡේදයන්ට වන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා මෙම ශ්‍රී ලනිප්‍රය ව්‍යවහාර කිරීම අනිවාර්ය වේ.

5.2 ශ්‍රී ලංකා වග මගින් 2006 අප්‍රේල් 1 දින සිට බලාත්මක වන පරිදි 2005 දී නිකුත් කළ ශ්‍රී ලනිප්‍රය මෙම ශ්‍රී ලනිප්‍රය මගින් අවලංගු කෙරේ.

පරිශීෂ්ටය

නිදර්ශනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රකාශන ව්‍යුහය

මෙම පරිශීෂ්ටය නිදර්ශනාත්මක පමණක් වන අතර, ශ්‍රී ලනිප්‍රයේ කොටසක් ස්වරූපය නොගනී. මෙම පරිශීෂ්ටයේ අරමුණ වනුයේ ශ්‍රී ලනිප්‍රයේ මූලධර්ම ව්‍යවහාර කරනුයේදී ඒවායේ තේරුම පැහැදිලි කිරීමට උදව්වීමට නිදර්ශන දැක්වීමයි. නිදර්ශනාත්මක මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් වී ඇත්තේ සම්පූර්ණ SLFRSs පදනම් කරගෙනය.

මෙම ශ්‍රී ලනිප්‍රය, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංරචකයන් සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සංචිතවල වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය මෙන්ම මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය යන ඒවායේ මුහුණතේ හෙළිදරව් කළයුතු අවම අවශ්‍යතාවයන් නියම කරයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ සටහන් හා එක්ව පවතී. මෙම පරිශීෂ්ටයේ අරමුණ වන්නේ, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සංචිත වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වන ආකාර, ප්‍රාථමික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කළ හැකි අන්දම පිළිබඳ උදාහරණ සැපයීමයි. එක් එක් සංවිධානයේ තත්ත්වයන් අනුව සාධාරණ ඉදිරිපත් කිරීමක් මුද්‍රණය කරගැනීම නිසි ලෙස සපුරාගැනීමට අවශ්‍ය වනපරිදි, ඉදිරිපත් කිරීමේ අනුපිළිවෙළ, පේළි අයිතම සඳහා භාවිත කළ විස්තර කිරීම අවශ්‍ය වූ කල්හි වෙනස් විය යුතුය.

ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 දිනට

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

[රු. දහස් වලින්]

මාර්තු 31 දිනට

වත්කම්

ජංගම නොවන වත්කම්

දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ

අස්පාශ්‍ය වත්කම්

දිගුකාලීන ලැබියයුතු දෑ

වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

ජංගම නොවන වත්කම් - එකතුව

ජංගම වත්කම්

තොග

ලැබියයුතු ගිණුම්

පෙරගෙවුම්

වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

මුදල් හා මුදල් හා සමාන දෑ

ජංගම වත්කම් - එකතුව

වත්කම් එකතුව

වගකීම් සහ සංචිත

සමුච්චිත සංචිත

සීමා නොකරනලද අරමුදල්

නම් කරනලද අරමුදල්

සීමා කරනලද අරමුදල්

නිත්‍ය ආදායම් අරමුදල

වෙනත් ප්‍රාග්ධන සංචිත

සමුච්චිත සංචිත - එකතුව

ජංගම නොවන වත්කම්

සටහන්

සංවිධානය

2013

2012

4.1

xxxx

xxxx

4.2

xxxx

xxxx

4.3

xxxx

xxxx

4.4

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

4.5

xxxx

xxxx

4.6

xxxx

xxxx

4.7

xxxx

xxxx

4.8

xxxx

xxxx

4.9

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

4.10

xxxx

xxxx

4.11

xxxx

xxxx

4.12

xxxx

xxxx

4.13

xxxx

xxxx

4.14

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

ඒබ්සී ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 දිනට

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

[රු. දහස් වලින්]

මාර්තු 31 දිනට

	සටහන්	2013	සංවිධානය 2012
ණය සහ ණයට ගැනීම්	4.15	xxxx	xxxx
සේවක ප්‍රතිලාභ වගකීම්	4.16	xxxx	xxxx
විලම්භිත ආදායම්	4.17	xxxx	xxxx
ජංගම නොවන වත්කම් - එකතුව		xxxx	xxxx
ජංගම වගකීම්			
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	4.18	xxxx	xxxx
උපචිත වියදම්	4.19	xxxx	xxxx
ණය සහ ණයට ගැනීම්	4.15	xxxx	xxxx
ප්‍රතිපාදන	4.20	xxxx	xxxx
බැංකු අයිරාවත්	4.21	xxxx	xxxx
ජංගම වගකීම් එකතුව		xxxx	xxxx
වගකීම් - එකතුව		xxxx	xxxx
වගකීම් සහ සංචිත එකතුව		xxxx	xxxx

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය/භාරකරුවන් වගකීම දරනු ලබයි.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කිරීම සඳහා 20xx xxx xx දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය/භාරකරුවන් අනුමත කර ඇත.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2007 අංක 07 දරන¹ සමාගම් පනතේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව පිළියෙළ කර ඇති බව සහතික කරමි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙනුවෙන්

20xx xxx xx දින

.....
අධ්‍යක්ෂ.....
අධ්‍යක්ෂ.....
මූල්‍ය - ප්‍රධාන

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංකලිත කොටසකි.

ඒබ්සී ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

(රු. දහස් වලින්)

	සටහන්	2013	ආයතනය 2012
මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර			
මෙහෙයුම් ආදායම්			
ආදායම් මූලාශ්‍ර	4.22	xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් ආදායම් එකතුව		xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් වියදම්			
සේවක මණ්ඩල සම්බන්ධිත වියදම්	4.23	xxxx	xxxx
සෘජු ව්‍යාපෘති/ක්‍රියාකාරකම් පිරිවැය	4.24	xxxx	xxxx
කුලී	4.25	xxxx	xxxx
භාණ්ඩ හා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම්		xxxx	xxxx
ක්ෂය කිරීම		xxxx	xxxx

1. අදාළ වන්නේ නම් පමණක්

ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

(රු. දහස් වලින්)

සටහන්	2013	ආයතනය	
		2012	
මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වසර			
පොදු වියදම්		xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් වියදම් එකතුව		xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ශුද්ධ අතිරික්තය/(ඌණතාවය)		xxxx	xxxx
වෙනත් ආදායම්			
ශුද්ධ මූල්‍ය ආදායම්	4.26	xxxx	xxxx
වෙනත් ආදායම්		xxxx	xxxx
වෙනත් ආදායම් එකතුව		xxxx	xxxx
වෙනත් වියදම්			
විදේශ විනිමය පාඩු (ශුද්ධ)		xxxx	xxxx
වෙනත් වියදම්		xxxx	xxxx
වෙනත් වියදම් එකතුව		xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් නොවන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ශුද්ධ අතිරික්තය/(ඌණතාවය)		xxxx	xxxx
බදු වලට පෙර ශුද්ධ අතිරික්තය/(ඌණතාවය)		xxxx	xxxx
ආදායම් බදු වියදම	4.27	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/(ඌණතාවය)		xxxx	xxxx
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම			
නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් මත ආයු ගණක ප්‍රතිලාභ/(අලාභ)	4.11	xxxx	xxxx
විදේශ මෙහෙයුම් පරිවර්තනයේදී විනිමය වෙනස්වීම්		xxxx	xxxx
දේපළ ප්‍රත්‍යාගණන මත ප්‍රතිලාභ		xxxx	xxxx
මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම්		xxxx	xxxx
විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම් වල සාධාරණ අගයේ ශුද්ධ වෙනස		xxxx	xxxx
වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමේ සංරචකවලට සම්බන්ධිත ආදායම් බදු		(xxx)	(xxx)
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් වල එකතුව		xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායමේ එකතුව		xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා වන විස්තීර්ණ ආදායමේ එකතුව වෙන් කිරීම			
සංචිත සඳහා වෙන් කිරීම		xxxx	xxxx
නිත්‍ය ආදායම් අරමුදලට වෙන් කිරීම		xxxx	xxxx

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

ඒබ්බී ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

සංචිත වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය

(රු. දහස් වලින්)

විස්තරය	සීමාකරන ලද සංචිත	සීමා නොකළ සංචිත	නිත්‍ය ආදා- යම් අරමුදල	ප්‍රාග්ධන සංචිත	වර්ෂයේ ප්‍රතිඵල	එකතුව
2011 අප්‍රේල් 1 දින ශේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය/(ලාභනාව)					xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්					xxxx	xxxx
සංචිතවලට/වලින් මාරුකිරීමට පෙර ශේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ප්‍රතිඵලය සංචිත වලට වෙන්කිරීම	xxxx	xxxx			(xxx)	xxxx
ප්‍රතිඵලය නිත්‍ය ආදායම අරමුදලට වෙන් කිරීම			xxxx		(xxx)	xxxx
නිශ්චිත මෙහෙයුම් සඳහා ප්‍රදානය කරන්නන්ගේ සීමාකරන ලද දායකවීම් වැඩිවීම/අඩුවීම (සටහන 4.12)	(xxx)				xxxx	xxxx
2012 මාර්තු 31 දින ශේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ අතිරික්තය /(ලාභනාවය)					xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්					xxxx	xxxx
සංචිතවලට / වලින් මාරු කිරීමට පෙර ශේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ප්‍රතිඵල සංචිතවලට වෙන් කිරීම	xxxx	xxxx			(xxx)	xxxx
නිත්‍ය අරමුදලට ප්‍රතිඵල වෙන්කිරීම			xxxx		(xxx)	xxxx
නිශ්චිත මෙහෙයුම් සඳහා ප්‍රදානය කරන්නන්ගේ සීමාකරන ලද දායකවීම් වැඩිවීම/අඩුවීම (සටහන 4.12)	(xxx)				xxxx	xxxx
2013 මාර්තු 31 දින ශේෂය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

(රුපියල් දහස් වලින්)

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය	2013	2012
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් වන මුදල් ප්‍රවාහ		
වර්ෂය සඳහා (බදුවලට පෙර) අතිරික්තය / (උණනාවය)	xxxx	xxxx
ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ අතිරික්තය/(උණනාවය) සැසඳීමට ගැලපිලි		
මූල්‍ය නොවන අයිතම		
දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ ක්ෂය සහ හානිකරණය	xxxx	xxxx
අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය සහ හානිකරණය	xxxx	xxxx
තොග සඳහා හානිවීම සහ ප්‍රතිපාදන	xxxx	xxxx
ප්‍රතිපාදන, ලැබිය යුතු දෑ සහ නිශ්චිත අවදානම්වල සංවලනය	xxxx	xxxx
පොලී සහ සුරැකුම් ආදායම	(xxx)	(xxx)
සුරැකුම්වලින් ප්‍රතිලාභ/(අවාසි)	(xxx)	(xxx)
ස්ථාවර වත්කම් බැහැර කිරීමෙන් වන ප්‍රතිලාභ	(xxx)	(xxx)
කාරක ප්‍රාග්ධන ගැලපුම්		
ලැබියයුතු ගිණුම්	(xxx)	(xxx)
පෙර ගෙවීම්	xxxx	xxxx
තොග	xxxx	xxxx
වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්	(xxx)	(xxx)
ගෙවිය යුතු ගිණුම්	xxxx	xxxx
උපවිත වියදම් සහ විලම්භිත ආදායම්	(xxx)	(xxx)
වෙනත් මූල්‍යමය වගකීම්	xxxx	xxxx
අඩුකළා:		
ගෙවූ ආදායම් බදු	(xxx)	(xxx)
ගෙවූ පොලී	-	-
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ලැබූ (හාවිත කළ) ශුද්ධ මුදල්	xxxx	xxxx
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් වූ මුදල් ප්‍රවාහයන්		
දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ මිලට ගැනීම්	(xxx)	(xxx)
අස්පාශ්‍ය වත්කම් මිලට ගැනීම	(xxx)	(xxx)
උපකරණ විකිණීමෙන් ලද මනාව	xxxx	xxxx
සුරැකුම්පත් මිලට ගැනීම	(xxx)	(xxx)
ලැබුණ පොලී	xxxx	xxxx
සුරැකුම්පත් වලින් ආදායම්, ශුද්ධ	xxxx	xxxx
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබූ (හාවිත කළ) ශුද්ධ මුදල්	xxxx	xxxx
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් වූ මුදල් ප්‍රවාහ		
රාජ්‍ය ණය ගැනීම්	xxxx	xxxx
රාජ්‍ය ණය ගෙවීම්	(xxx)	(xxx)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබූ (හාවිත කළ) ශුද්ධ මුදල්	xxxx	xxxx
මුදල් හා මුදල් හා සමාන දෑවල ශුද්ධ වැඩිවීම/(අඩුවීම)	xxxx	xxxx
අප්‍රේල් 1 දින මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ	xxxx	xxxx
මාර්තු 31 දී මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ	xxxx	xxxx

පිටු ..... සිට ..... දක්වා වන සටහන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා

2013 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට සටහන්

1. පොදු තොරතුරු

ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇතුළුව) ශ්‍රී ලංකා නිර්දේශිත පරිචය ප්‍රකාශනයෙහි සපයන ලද නිර්වචනය පරිදි ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයකි.

(එය අංක ..... දරන සමාජ සේවා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාජ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සමග ලියාපදිංචි වී ඇත/නැත)

[සංවිධානය අංක ..... දරන ශ්‍රී ලංකා සමාගම් පනත යටතේ ඇපයෙන් සීමිත සමාගමක් ලෙස සංස්ථාපනය කර ඇත. යම් හෙයකින් සමාගම අවසන් කිරීමට සිදුවුවහොත් සාමාජිකයන්ගේ වගකීම එක් සාමාජිකයෙකුට රු. .... ට සීමා වේ.]

සංවිධානය ශ්‍රී ලංකා භාර ආඥා පනත යටතේ පිහිටුවා ඇත*

සංවිධානයේ පාලක මණ්ඩලයේ / භාරකරුවන්ගේ නම් අංක ..... දරන පිටුවේ දී ඇත.

එය ශ්‍රී ලංකාවේ නීත්‍ය පදිංචිය ඇති අතර එක්සත් රාජධානියේ ඒබ්බි හි දේශීය නියෝජිතයා වේ. සංවිධානයේ ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රධාන ස්ථානය පිහිටා ඇත්තේ, ...

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල "සංවිධානය" යනුවෙන් හැඳින්වෙනුයේ ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකාය.

ඒවායේ අදාළ ක්‍රියාකාරකම් සාක්ෂාත් කරගැනීමෙන් අදාළ කාර්යය ඉටු කිරීමේදී එකඟ වූ කොන්දේසි ප්‍රකාරව සමහර ක්‍රියාකාරකම් අවසන්වීම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත්තේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පදනම් කරගෙනය.

පිටු ..... සිට ..... දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට වන සටහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සංකලිත කොටසකි.

වෙනත් අන්දමකින් සඳහන් කර නොමැති නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරිපත් කර ඇති සියලුම වටිනාකම් සඳහන් කර ඇත්තේ රුපියල් දහස් ගණන් වලිනි (රු. '000).

2. පිළියෙළ කිරීමේ පදනම

2.1 අනුකූලවීමේ ප්‍රකාශනය

2013 මාර්තු 31 දින සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, සංචිත වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සමග එක්ව ගිණුම් ප්‍රතිපත්තීන් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය විසින් (ශ්‍රීලනිපප්‍රය) නිකුත් කරන ලද ලාභ සඳහා නොවන සංවිධාන සඳහා (රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඇතුළුව) ශ්‍රී ලංකා නිර්දේශිත පරිචය ප්‍රකාශනයට අනුකූල වේ.

2.2 මැනීමේ පදනම

ඒවායේ සාධාරණ අගයට සඳහන් කර ඇති මූල්‍ය සුරැකුම්පත් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ව්‍යුත්පන්න හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇත්තේ ඓතිහාසික පිරිවැය සම්මුති භාවිත කරය.

2.3 භාවිතමය සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ ව්‍යවහාර මුදල

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ ශ්‍රී ලංකා රුපියල් (රුපි) වලිනි. එය සංවිධානයේ භාවිතමය සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ ව්‍යවහාර මුදලය. සියලුම මූල්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ රුපියල් වලින් වන අතර අන්වශයෙන් සඳහන් කර නොමැති නම් ආසන්නතම දහසට කෙටි කර ඇත.

2.4 ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල වෙනස්වීම් සහ හෙළිදරව් කිරීම්

*අදාළ පරිදි කෝරාගත යුතුය.

අන්වශයෙන් සඳහන් කර නොමැත්තේ නම් හැර ගිණුම් ප්‍රතිපත්තින් සංගතව ව්‍යවහාර කර ඇති අතර, 2012 නිකුත් කළ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ 2014.07.25 දිනක සමග සංගතව භාවිත කර ඇත.

2.5 සැලකිය යුතු අන්දමේ ගිණුම්කරණ විනිශ්චය කිරීම, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනයන්

වාර්තා කරන දින අසම්භාව්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් හෙළිදරව් කිරීම, වාර්තා කළ ආදායම්, වියදම්, වත්කම් සහ වගකීම් වල වටිනාකම්වලට බලපෑම් වියහැකි විනිශ්චයන්, ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වයේ විනිශ්චය ගැනීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමට අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම උපකල්පන සහ ඇස්තමේන්තු පිළිබඳව අනියතාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වන ප්‍රතිවිපාකයන් වශයෙන්, වත්කම් හෝ වගකීම් වල ධාරණ අගයට අනාගතයේදී වන බලපෑමට ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීම් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

විනිශ්චයන්

ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ව්‍යවහාර කරන ක්‍රියාවලියේදී, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වඩාත් බලපෑමක් වන හඳුනාගත් වටිනාකම් මත ඇස්තමේන්තුකරණයට ඉවහල් වන දෑ හැර, කළමනාකාරිත්වය පහත සඳහන් විනිශ්චයන් කර ඇත. (කළමනාකාරිත්වය විසින් කරනලද විනිශ්චයන් සඳහන් කරන්න.)

ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පනයන්

අනාගතය පිළිබඳ සැලකිලිමත්වන ප්‍රධාන උපකල්පන සහ මිල මුදල් වර්ෂය තුළදී වත්කම් සහ වගකීම් වල ධාරණ අගයට ප්‍රමාණාත්මක ගැලපීමක් සිදුවිය හැකි, වාර්තා කරන දින සැලකිය යුතු අන්දමේ අවදානමක් වීමේ අනියතාවය ඇස්තමේන්තු කිරීමේ වෙනත් තීරණාත්මක ප්‍රභවයන් පහත සාකච්ඡා කෙරේ.

3. වැදගත් ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශයන්

3.1 විදේශ - ව්‍යවහාර මුදල් ගනුදෙනු

ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් හැර අනෙක් ව්‍යවහාර මුදල් වලින් වූ ගනුදෙනු, ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට ගනුදෙනු වූ දින බොහෝදුරට සත්‍ය අනුපාතිකයට ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කර ඇත. වාර්තා කරන දින විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් නම් කරනලද මූල්‍ය වත්කම් (සුරැකුම් පත් ඇතුළුව) සහ වගකීම් එම දින වූ විනිමය අනුපාතිකයට ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලට පරිවර්තනය කර ඇත. ඓතිහාසික පිරිවැයට සඳහන් විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් වන මූල්‍ය නොවන වත්කම් සහ වගකීම් ගනුදෙනු වූ දින විනිමය අනුපාතිකයට පරිවර්තනය කර ඇත. උපලබ්ධි වූ සහ උපලබ්ධි නොවූ විනිමය වෙනස්කම් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වාර්තා කර ඇත.

ප්‍රධාන විනිමය අනුපාතිකයන් පහත දැක්වේ.

ව්‍යවහාර මුදල	අවසාන අනුපාතිකය		සාමාන්‍ය අනුපාතිකය	
	2013.03.31	2012.03.31	2013.03.31	2012.03.31

3.2 මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ

අත ඇති මුදල්, බැංකුවලින් ලැබිය යුතු මුදල්, මුල් පරිනත කාලය මාස තුනක් හෝ ඊට අඩු කාලයක් සඳහා වූ කෙටිකාලීන තැන්පත්, "මුදල් හා සමාන දේවල්" ලෙස ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා සලකයි. ඉල්ලුම්ට ගෙවියයුතු බැංකුවෙන් ණයට ගැනීම් ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හි මුදල් කළමනාකරණයේ සංකලිත කොටසක් සෑදෙන අතර මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ අරමුණ සඳහා මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑහි සංරචකයක් ලෙස ඇතුළත් කර ඇත.

3.3 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර

ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වත්කම් පහත සඳහන් ප්‍රභේදයන්ට වර්ගීකරණය කරයි. ලාභ හා අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට වූ මූල්‍ය වත්කම්, පරිණත වනතෙක් රඳවාගෙන ඇති මූල්‍ය වත්කම්, ණය සහ ලැබියයුතු දෑවල් සහ විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම්.

ලාභ හා අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට වූ මූල්‍ය වත්කම්

කිසියම් සම්ප්‍රයුක්ත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය පිරිවැය ලෙස හඳුනාගෙන ලාභ හා අලාභ හරහා සාධාරණ අගයට වූ මූල්‍ය වත්කම් ජංගම වත්කම් ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. ඒබීසී ශ්‍රී ලංකාහි සුරැකුම්පත් කළඹක් පදනම මත බාහිරව කළමනාකරණය කරන හෙයින් සුරැකුම් පත්වලින් වන සියලු ආදායම් හෙලිදරව් කර ඇත්තේ ශුද්ධ වටිනාකමටය. ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා වෙනුවෙන් කළඹේ කළමනාකරු, ආයෝජන විකිණීමට හෝ මිලදී ගැනීමට බැඳෙන වෙළඳ දින සුරැකුම්පත් හඳුනාගැනීම හෝ ඉවත්කිරීම සිදුවේ.

ලැයිස්තුගත සුරැකුම්පත්වල සාධාරණ අගය වන්නේ වාර්තා කරන දින ඒවායේ මිල සඳහන් කළ ලංසු මිලයි. මූල්‍ය ආදායම ප්‍රධාන වශයෙන් සමන්විත වන්නේ පොලී මුදලින් සහ සාධාරණ අගය වෙනස් වීම නිසා වන ශුද්ධ උපලබ්ධි වූ හෝ උපලබ්ධි නොවූ ප්‍රතිලාභ වලිනි. වත්කමේ සඵල ඵලදාව ගණන් ගනිමින් පොලී ආදායම උපරිත පදනම මත හඳුනාගනු ලැබේ.

පරිණත වන තෙක් රඳවාගෙන ඇති මූල්‍ය වත්කම්

සංවිධානයට ණය සුරැකුම්පත් පරිණත වන තෙක් රඳවාගැනීමට සාධනීය අභිප්‍රායක් හෝ හැකියාවක් ඇත්නම්, එවිට එවැනි මූල්‍ය වත්කම් පරිණත වනතෙක් රඳවාගෙන ඇති ලෙස වර්ගීකරණය කෙරේ. ඒවා මූලිකව හඳුනා ගන්නේ සාධාරණ අගයට යම් සෘජුව ආරෝපණය කළහැකි යම් ගනුදෙනු කිරීමේ පිරිවැයක් එකතු කිරීමෙනි. මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව ඒවා මනිනුයේ, සඵල පොලී අනුපාතිකය භාවිත කර ක්‍රමානුකූල පිරිවැයෙන් යම් හානිකරණ අලාභයන් අඩු කිරීමෙනි.

ණය සහ ලැබියයුතු දෑ

ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා ණය සහ ලැබියයුතු දෑ ඒවා ආරම්භ කල දිනට මූලික වශයෙන් හඳුනා ගනී. සියලුම වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් මූලිකව ඒවායේ වෙළඳ දිනට හඳුනා ගනී. එනම් සංවිධානය සාධන පත්‍රයේ ගිවිසුම්ගත විධිවිධාන වලට පාර්ශ්වයන් වන්නේ එදින වීම නිසාය. නොගෙවීම නිසාවන අවදානම ආවරණය කරගැනීමට ණය සහ ලැබියයුතු දෑ වල හිඟහිටි වටිනාකමින් ඉඩහැරීමක් අඩු කිරීමෙන් පසු ඒවායේ පිරිවැයට සඳහන් කරනු ලැබේ.

විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම්

විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම් යනු විකිණීම සඳහා ඇති මූල්‍ය වත්කම් ලෙස නම්කර ඇති සහ ඉහත සඳහන් ප්‍රභේදයන්හි වර්ගීකරණය කර නොමැති ඕනෑම මූල්‍ය වත්කමය. ඒවා මූලිකව හඳුනාගන්නේ සාධාරණ අගයට යම් සෘජුව ආරෝපනය කළ හැකි යම් ගනුදෙනු කිරීමේ පිරිවැයක් එකතු කිරීමෙනි. විකිණීම සඳහා ඇති ණය සාධන පත්‍ර මත වන හානිකරණ අලාභයන් සහ විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් වෙනස්කම්වල, විස්තීර්ණ ආදායමේ හඳුනාගෙන සහ ස්කන්ධයේ ඉදිරිපත් කිරීම හැර මූලික හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, ඒවා මනිනුයේ ඒවායේ සාධාරණ අගය අනුවය. ආයෝජනයක් ඉවත් කළවිට, ස්කන්ධයේ සමුච්චිත වූ ප්‍රතිලාභය හෝ අලාභය, ලාභ හෝ අලාභ වලට යළි වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.

මූල්‍ය වත්කම් හානිකරණය

යම් හානිකරණයක ඇඟවීමක් ඇත්දැයි නිර්ණය කිරීමට ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හි වත්කම්වල ධාරණ අගයන් සෑම වාර්තාකරන දිනයකම සමාලෝචනය කෙරේ. මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක් හානිකරණය වී ඇත්දැයි දැනගැනීමට යම් විෂයානුබද්ධ සාක්ෂි තිබේද යන්න පිළිබඳව සංවිධානය තක්සේරුවක් කෙරේ.

වත්කම හෝ වත්කම් මුල් හඳුනාගැනීමෙන් පසු (සිදුවූ "පාඩු සිද්ධියක්") එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක සිද්ධිවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හානිකරණයවී ඇති යම් විෂයබද්ධ සාක්ෂි තිබෙනම් සහ විශ්වාසදායක ලෙස ඇස්තමේන්තු කළහැකි මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහය එම පාඩු සිද්ධිය බලපෑමක් වන්නේ නම් පමණක් මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වත්කම් සමූහයක් හානිකරණය වී ඇතැයි සැලකිය හැකිය. හානිකරණය සඳහා වන සාක්ෂිවලට ඇතුළත් ඇඟවීම් වියහැක්කේ, ණයගැතියන් හෝ ණයගැතියන්ගේ කණ්ඩායමක සැලකිය යුතු අන්දමේ මූල්‍ය දුෂ්කරතා වලට මුහුණපාමින් සිටින බව පොලී හෝ මූලික ගෙවීම පැහැර හැරීම, ඔවුන් බුන්වත්තවට පත්වීමට හැකි බවට වන සම්භාව්‍යතාවය හෝ වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රතිසංවිධානයන් සහ පැහැර හැරීම්වලට සහ සම්බන්ධ වන හිඟහිටි මුදල් වල හෝ ආර්ථික තත්ත්වවල වෙනසක් වැනි නිරීක්ෂණය කළහැකි දත්ත මගින් අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවල මැනිය හැකි අන්දමේ අඩුවීමක් ඇඟවීම. යම් ඇඟවීමක් පවතී නම්, වත්කමේ අයකරගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කෙරේ.

ඕනෑම වේලාවක වත්කමක ධාරණ අගය එහි අයකරගත හැකි වටිනාකමට වැඩිවන විට, හානිකරන අලාභයන් හඳුනාගනු ලැබේ. හානිකරණ අලාභයන් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලැබේ. අයකරගත හැකි වටිනාකම නිර්ණය කිරීමට භාවිත කළ ඇස්තමේන්තුවල වෙනසක් සිදුවී ඇත්නම් හානිකරණ අලාභයන් පරිවර්තය කරනු ලැබේ. එහෙත් එය එසේ කරනුයේ හානිකරණ අලාභයන් හඳුනාගෙන නොමැති නම්, ක්ෂය හෝ ක්‍රමක්ෂය අඩු කිරීමෙන්, නිර්ණය කළ යුතු වූ ධාරණ අගයට වඩා වත්කමේ ධාරණ අගය නොඉක්මවන ප්‍රමාණයට පමණි.

3.4 තොග

පිරිවැය සහ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් අඩු අගයට තොග අගය කරනු ඇත. විකිණීම කිරීමට අවශ්‍යකරණ ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය අඩු කිරීමෙන් පසු වෙළඳපොළේ සාධාරණ ලෙස තොග අලෙවි කරගැනීමට අපේක්ෂා කරන මිල, ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයයි.

වර්තමාන ස්ථානය සහ තත්ත්වය දක්වා තොග පත්කිරීමට දරන පිරිවැයට, ප්‍රථම ලැබූ ප්‍රථම පිටවූ පදනම මත අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය, යම් සෘජු ශ්‍රමය සහ සෘජු පොදුකාර්යවල උචිත කොටසක් ඇතුළත් වේ.

බෙදාහැරීම හෝ යළි විකිණීම සඳහා පරිත්‍යාග කරන ලද අයිතම, ඒවා බෙදාහරින හෝ යළි විකුණූ අවස්ථා වනතෙක්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කරනු නොලැබේ.

3.5 දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ

අ. පිරිවැය සහ අගය කිරීම

දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ වල සියලුම අයිතමයන් මුල් පිරිවැයට වාර්තා කෙරේ. පසුව දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවල යම් අයිතමයක් ප්‍රත්‍යාගණනය කළහොත්, එම වත්කමේ සම්පූර්ණ පන්තියම ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලැබේ. ප්‍රත්‍යාගණනය ප්‍රමාණවත් ක්‍රමානුකූල අන්දමකට කරනුයේ, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින ඒවායේ ධාරණ වටිනාකම, ඒවායේ සාධාරණ අගයන්ගෙන් ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වෙනස් නොවීම තහවුරු කිරීමටය. වත්කමක් මුල් හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ ඓතිහාසික පිරිවැයට පවත්වාගෙන යෑම හෝ යළි ප්‍රත්‍යාගණනය කළේ නම් ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකමෙන් පසුව වූ යම් ක්ෂය කිරීමක් අඩුකර පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. අවසන් ප්‍රත්‍යාගණනයට පසුව එකතු කිරීම්, පිරිවැයෙන් පසුව කරන ලද යම් ක්ෂය කිරීම් අඩුකර පවත්වාගෙන යා යුතුය.

අයිතිය හිමි ගොඩනැගිලි ඒබීසී ශ්‍රී ලංකාහි අරමුණු සඳහා භාවිත කරන අතර, ඒවා ආයෝජන දේපළ නිර්වචනය තුළට නොවැටේ.

ආ. පසුව කරනලද වියදම්

දේපළ සහ උපකරණ අයිතමයක අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩිවෙන වනවිට පමණක් පසුව කරන ලද වියදම් ප්‍රාග්ධනගත කෙරේ. වෙනත් සියලු වියදම් දරන ලද වියදමක් ලෙස විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගනු ලැබේ.

ඇ. ක්ෂය කිරීම

ඉඩම් හැර සියලු දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ සඳහා පිරිවැය හෝ ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම මත සරල මාර්ගික පදනම මත ක්ෂය ප්‍රතිපාදනය කරනු ලැබේ. එසේ කරනුයේ එවැනි වත්කම්වල ඇස්තමේන්තුගත කළ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය පුරා එවැනි වටිනාකම් වලින් යම් සමාජික අගයක් වේනම් එය අඩුකර ලියාහැරීම නිසි ලෙස කිරීමටය.

ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා දැනට භාවිත කරනු ලබන වාර්ෂික ක්ෂය කිරීම් අනුපාතික වනුයේ,

වත්කම්	වාර්ෂික අනුපාතිකය
ගොඩනැගිලි	2 1/2%
මෝටර් වාහන	20%
පරිගණක උපකරණ	33 1/3%
පරිගණක මෘදුකාංග	33 1/3%
කාර්යාලීය උපකරණ	20%
ලිබ්‍රඩ් සහ සවිකිරීම්	10%

(මෙම අනුපාතික නිදර්ශනාත්මක ප්‍රකාශනයක අරමුණ සඳහා පමණක් වන අතර, නිර්දේශ කරනු ලබන අනුපාතික නොවේ.)

ඇ. පරිත්‍යාග කරන ලද වත්කම්

සීමා කරන ලද අරමුදල් හරහා ව්‍යාපෘතියක කොටසක් වශයෙන් මිලදී ගත් දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ ව්‍යාපෘතිය නිමවන තුරු හෝ ව්‍යාපෘතිය නිමවීමේදී, වත්කම ප්‍රතිලාභීන්ට භාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, හෝ මුල් ප්‍රදානය කරන්නා වෙත ආපසු භාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, වත්කමේ පිරිවැය දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ සිහිවටන තොගයක ඇතුළත් කර එලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගත යුතුය. එවැනි වත්කම් සඳහා ක්ෂය ප්‍රතිපාදනය කරනු නොලැබේ.

විකල්ප පිළියම

සීමා කරන ලද අරමුදල් හරහා ව්‍යාපෘතියක කොටසක් වශයෙන් මිලදී ගත් දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ ව්‍යාපෘතිය නිමවීමේදී වත්කම ප්‍රතිලාභීන්ට භාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, හෝ මුල් ප්‍රදානය කරන්නා වෙත ආපසු භාරදෙනු නොලැබුවේ නම්, ව්‍යාපෘතිය නිමවීමේදී වත්කම අගය කර සහ ප්‍රාග්ධන සංචිතයක් හරහා දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ යටතේ වත්කම මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළට ගෙන එනු ලැබේ. අගය කිරීමේ පදනම මෙහි පහත දැක්වෙන පරිදි වේ. එවැනි වත්කම් සඳහා ප්‍රතිපාදනය කෙරෙන ක්ෂය කිරීම් සංචිතයට එරෙහිව අය කෙරේ. ක්ෂය කිරීමේ අරමුණ සඳහා මිලදීගත් දිනය ලෙස සැලකෙන්නේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුළත් කිරීම සඳහා අගය කළ දිනය ය.

3.6 අස්පාශ්‍ය වත්කම්

වෙන්ව අත්පත් කරගත් අස්පාශ්‍ය වත්කම් මුල් හඳුනාගැනීමේදී මනිනුයේ පිරිවැයටය. අසීමිත ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලයක් ඇති වත්කම් හැර අනෙකුත් වත්කම් සඳහා මුල් හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව, අස්පාශ්‍ය වත්කම් පවත්වාගෙන යනු ලබන්නේ යම් සමුච්චිත ක්‍රම ක්ෂය කිරීමක් හෝ යම් හානි කරන අලාභයක් අඩුකළ පිරිවැයටය. බණ්ඩ 38 - අස්පාශ්‍ය වත්කම් යටතේ හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායකය විශ්වාසදායක ලෙස මැනියනොහැකි නිසා, අභ්‍යන්තරව ජනනය වූ අස්පාශ්‍ය වත්කම් ප්‍රාග්ධනගත කරනු නොලැබේ. එබැවින් දරනලද වියදම, වියදම දරන ලද වර්ෂයේ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ පිළිබිඹු වේ.

අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල ජීවිතකාලය එක්කෝ සීමිත හෝ අසීමිත ලෙස තක්සේරු කෙරේ.

සීමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කම් ඒවායේ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය පුරා ක්‍රමක්ෂය කරන අතර ඕනෑම වේලාවක අස්පාශ්‍ය වත්කම හානිකරණය වී ඇතැයි ඇඟවීමක් කෙරෙන විටෙකදී, අස්පාශ්‍ය වත්කම් හානිකරණය සඳහා තක්සේරු කරනු ඇත. සීමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කමක ක්‍රමක්ෂය ක්‍රමය සහ කාලපරිච්ඡේදය අඩුම වශයෙන් සෑම වර්ෂයක් අවසානයේදී සමාලෝචනය කෙරේ.

වත්කමේ අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂිත ජීවිත කාලය, හෝ අපේක්ෂිත පාරිභෝජන රටාවේ වෙනස්වීම්, ක්‍රමක්ෂය ක්‍රමය හෝ කාලසීමාව වෙනස් කිරීමෙන් උචිත පරිදි ගිණුම් ගතකරන අතර, ඒවා ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්වීම් ලෙස සලකනු ලැබේ.

සීමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කම්වල ක්‍රමක්ෂය වියදම් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ක්ෂය කිරීමේ වියදම් ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ.

අසීමිත ජීවිත කාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කම් හානිකරණය සඳහා වාර්ෂිකව පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. එවැනි අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කරනු නොලැබේ. අසීමිත ජීවිතකාලයක් ඇති අස්පාශ්‍ය වත්කමක ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය, අසීමිත ජීවිත කාල තක්සේරුව අඛණ්ඩව පවතින බවට සහාය වියහැකිද යන්න නිර්ණය කිරීමට වාර්ෂිකව සමාලෝචනය

කෙරේ. එසේ නොවන්නේ නම් ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය තක්සේරුව අසීමිත සිට සීමිත දක්වා අනාගතයට බලපාන පදනමක් මත වෙනස් කළ යුතුය.

3.7 මූල්‍ය වගකීම්

මුල් හඳුනාගැනීමෙන් පසු පොලී දරන ණය පිරිවැය සහ ණය නිදහස් කිරීමේ වටිනාකම අතර යම් වෙනසක් වේ නම් එය සඵල පොලී පදනම මත ණය මුදලේ කාල සීමාව පුරා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගැනීම සමග ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට සඳහන් කරනු ලැබේ.

පොලී රහිත ණය මුල් හඳුනාගැනීමේදී වාර්තාකරනුයේ සාධාරණ අගයට වන අතර, එය වෙළඳපොළ සම්බන්ධිත වට්ටම් අනුපාතිකයක් භාවිත කර ලබාගන්නා අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහවල වර්තමාන අගයයි. මෙම ණයවල මුල් හඳුනාගැනීමේදී වන පිරිවැය සහ සාධාරණ අගය අතර වෙනස විලම්භිත ආදායමයි. මෙම ණය සහ විලම්භිත ආදායම පසුව ක්‍රමක්ෂය කළ පිරිවැයට හඳුනාගන්නා අතර සම්බන්ධිත වත්කම්වල ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය තුළ බෙදාහරිනු ලැබේ.

3.8 ප්‍රතිපාදන

මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ප්‍රතිපාදනයන් හඳුනාගනු ලබනුයේ, පසුගිය සිද්ධියක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බැඳියාව නිරවුල් කිරීමට වත්කම්වල ගලායාම අවශ්‍ය වීම හෝ වියහැකි සහ බැඳියාව විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය හැකි නෛතික හෝ සම්මුතික බැඳියාවක් ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා වෙත ඇතිවීමටය. ප්‍රතිපාදන ලෙස වාර්තා කර ඇති සමහර මෙහෙයුම් හිමිකම්පෑම් සඳහා ඒවායේ අනුරූප ස්වභාවය සහ අනියතාවයන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රායෝගික නොවේ. බලපෑම ප්‍රමාණාත්මක නම්, ප්‍රතිපාදන තීරණය කරන්නේ, මුදලේ කාල වටිනාකමේ ප්‍රවර්තන වෙළඳපොළ තක්සේරුව පිළිබිඹු වීමට සහ උචිත වන පරිදි වගකීමට නිශ්චිත අවදානම් සඳහා අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීමෙනි.

3.9 සේවක ප්‍රතිලාභ

අ. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම් - පාරිතෝෂිකය

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලැස්මක් යනු විශ්‍රාම සැලැස්මක් වන අතර, එය නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලැස්මක් නොවේ. විශ්‍රාම ගැනීමේදී සේවකයාට ලැබියයුතු විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වල ප්‍රමාණය නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුම නිර්වචනය කරන අතර, මෙය සාමාන්‍යයෙන් රඳා පවත්නේ සේවකයාගේ වයස, සේවය කරන ලද අවුරුදු ගණන සහ වත්දි මුදල (හානි පූරණය) යන සාධක වලින් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් මතය.

නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුමක් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගෙන ඇති වගකීම වනුයේ, හඳුනා නොගත් අතීත සේවා පිරිවැය සඳහා ගැලපුම් සමග මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින නිශ්චිත ප්‍රතිලාභ බැඳීම් වල වර්තමාන අගයයි. ස්වාධීන ආයු ගණකයෙක් විසින් වාර්ෂිකව ප්‍රක්ෂේපණය කළ ඒකක බැර ක්‍රමය භාවිත කර නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳියාව ගණනය කරයි. නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳියාවේ වර්තමාන අගය නිර්ණය කරනුයේ දිගුකාලීන රජයේ බැඳුම් කර හෝ උසස් තත්ත්වයේ සංස්ථාපිත බැඳුම්කරුවල පොලී අනුපාතික භාවිත කර ඇස්තමේන්තු කළ අනාගත මුදල් ප්‍රවාහ වල ගලායෑම් වට්ටම් කිරීමෙනි.

නිශ්චය කරනලද කාල පරිච්ඡේදයක් (පවරා ගැනීමේ කාල පරිච්ඡේදය) සේවකයෙක් සේවයේ රැඳී සිටීමේ කොන්දේසිය මත, නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලැස්ම මත වෙනස්වීම රඳා පවත්නේ නම් හැර, අතීත සේවා පිරිවැය වහාම ආදායමේ හඳුනා ගනු ලැබේ. මෙම අවස්ථාවේදී අතීත සේවා පිරිවැය පවරාගැනීමේ කාලය පුරා සරල මාර්ගික පදනම මත ක්‍රම ක්ෂය කරනු ලැබේ.

ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා ආයු ගණක ප්‍රතිලාභ සහ අලාභ හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් ගෙවන ක්‍රමය තෝරා ගනී. ඒ අනුව පහත දක්වන අයුරුවලට වඩා විශාල ප්‍රමාණයක් ඉක්මවන ශුද්ධ සමුච්චිත ආයු ගණක ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභයන් හි නිශ්චය කරන ලද කොටසක් ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගනී ;

(i) නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳියාවේ (සැලැස්මේ වත්කම් අඩුකිරීමට පෙර) වර්තමාන අගයෙන් 10% ; සහ

(ii) ඕනෑම සැලසුම් වත්කම්වලින් 10% ක සාධාරණ වටිනාකම

ආ. නිර්වචනදායක සැලසුම්

අදාළ ව්‍යවස්ථාවන් සහ රෙගුලාසි අනුව සියලුම සේවකයින් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සහ සේවක භාර අරමුදලට දායක වීමට සුදුසුකම් ලබයි. ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා සේවකයන්ගේ දළ පාරිශ්‍රමිකයක් 12% සහ 3% පිළිවෙළින් සේවක අර්ථ සාධක අරමුදලට සහ සේවක භාර අරමුදලට දායකවීම කරයි.

3.10 අරමුදල් / සංචිත ලැබීම් සහ භාවිතයේ යෙදවීම පිළිබඳ ගිණුම්කරණය

සංචිත

සංචිත එක්කෝ සීමාකරන ලද හෝ සීමා නොකරන ලද ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.

අ. සීමා නොකරන ලද සංචිත / අරමුදල්

සීමා නොකරන ලද අරමුදල් යනු ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හි පොදු අරමුණු වැඩි දියුණු කිරීමට සහ යම් නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා නම්කර නොමැති ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අභිමතය පරිදි ප්‍රයෝජනය සඳහා ලබාගත හැකි අරමුදල්ය.

අදාළ ප්‍රදාන ගිවිසුමේ නියමයන් හෝ ප්‍රදානය කරන්නාගෙන් පසුව ලබාගත් අනුමැතිය සමග සීමා කරන අරමුදල් වල සිට සීමා නොකරන අරමුදල් වෙතට, අතිරික්ත අරමුදල් මාරු කරනු ලැබේ.

පොදු මහජනයාගෙන් ලැබූ දායකවීම් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මුදල් පදනම මත හඳුනා ගනු ලැබේ.

ආ. නම් කරන ලද සංචිත / අරමුදල්

නිශ්චිත අරමුණක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය නම් කරනු ලබන සීමා නොකරන ලද අරමුදල් නම් කරනලද අරමුදල් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ. මෙම අරමුදල් ප්‍රයෝජනයට ගතහැකි ක්‍රියාකාරකම් මොනවාදැයි මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගැනේ.

ඇ. සීමාකරන ලද සංචිත / අරමුදල්

හඳුනාගත් ව්‍යාපෘතියකට හෝ ක්‍රියාකාරකමකට ප්‍රදානයන් ලැබුන විටදී, එවැනි අරමුදල් සීමාකරන ලද අරමුදලක රඳවාගෙන, ඒවා එම හඳුනාගත් ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් දරන ලද වියදම් සමග ගැලපීම සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කරනු ලැබේ.

භාවිතයට නොගත් අරමුදල් ඒවායේ අදාළ අරමුදල් ගිණුම්වල රඳවා තබා ගන්නා අතර, ඒවා අවශ්‍ය කරන කාලය වන තෙක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සමුච්චිත අරමුදල යටතේ ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

යම් නිශ්චිත හෝ පැහැදිලි කළ අරමුණක් සඳහා අරමුදල් රැස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකමකින් රැස් කරගත් අරමුදල්ද මෙම ප්‍රභේදය යටතේ ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

ලැබුණ ආදායමට වඩා අනුමත ප්‍රදාන වියදම් ඉක්මවන විට එම ශේෂය ලැබෙන බව නිසැක වනවිට එවැනි වටිනාකම් ණයගැතියන් හරහා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගත යුතුය.

මෙම සීමාකරන ලද අරමුදල් භාවිත කළ හැකි සහ භාවිත කරන ක්‍රියාකාරකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් ලෙස හඳුනා ගැනේ.

ඈ. නිත්‍ය ආදායම් සංචිත / අරමුදල්

නිත්‍ය ආදායම් ලෙස වත්කම් ලැබුන විට, ඒවා වැයකර අවසන් කර නොමැති විටෙකදී එවැනි වත්කම් වලින් උපයන ලද ආදායම පමණක් හඳුනාගෙන ආදායම් ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.

ඉ. අදාළ ගිවිසුමෙන් හෝ වාර්තාවක සටහන් මගින් අන්වශයෙන් සලසන්නේ නම් මිස, ඉහත සඳහන් කළ සෑම ප්‍රභේදයක් යටතේ ලබාගත හැකි අරමුදල් වලින් උපලබ්ධි වන ආයෝජන ආදායම් සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභ උචිත අරමුදල් වලට වෙන් කළ යුතුය.

3.11 ප්‍රදාන සහ සහනාධාර

ප්‍රදාන සහ සහනාධාර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හඳුනාගන්නේ ඒවායේ සාධාරණ අගයන්ටය. ප්‍රදානයන් හෝ සහනාධාරයක් වියදමකට සම්බන්ධ වනවිට ක්‍රමානුකූල පදනමක් මත ආදායම හානිපූරණය කිරීමට අපේක්ෂා කරන පිරිවැය සමග ගැලපීමට අවශ්‍ය කාලය පුරා, එය ආදායමක් ලෙස හඳුනාගැනේ.

වත්කම්වලට සම්බන්ධ ප්‍රදාන සහ සහනාධාර සාමාන්‍යයෙන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ විලම්භනය කරනු ලබන අතර, වත්කමේ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය පුරා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට බැර කරනු ලැබේ.

වත්කමක් මිලදී ගැනීම ඇතුළුව, සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘතියක් හෝ ක්‍රියාකාරකමක් අරමුදල් කරනය සඳහා ලැබුන ප්‍රදාන අවස්ථාවකදී, එම වත්කමේ පිරිවැය ව්‍යාපෘති පිරිවැය සමග විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අයකර ඇති කල්හි විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට වත්කමේ පිරිවැය අයකර ඇති අන්දමට එම කාල පරිච්ඡේදයේම ප්‍රදාන වටිනාකම ආදායම් ලෙස විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගනු ලැබේ. ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී වත්කම ප්‍රතිලාභීන්ට භාර නොදුන් හෝ මුල් ප්‍රදානකරුට ආපසු භාරනොදුන් වත්කමක පිරිවැය, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිහිවටන දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ තොග ලෙස හඳුනාගනු ලැබේ.

3.12 කල්බදු

අ. මූල්‍ය කල්බදු

කල්බදු අයිතම්වල හිමිකමට ආනුශංගික සැලකිය යුතු අන්දමේ සියලු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා වෙත සඵලදායී ලෙස පැවරෙන මූල්‍ය කල්බදු මතවන දේපළ පිරිසත සහ උපකරණ ප්‍රාග්ධන ගතකර ඒවායේ අත්පිට මිලට සහ කල්බදු වත්කම්වලින් ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රයෝජනය ලැබීමට අපේක්ෂා කරන කාල පරිච්ඡේදය පුරා ක්ෂය කර මූල්‍ය කල්බදු ලෙස හෙළිදරව් කරනු ලැබේ.

කල්බදු දීමනාකරුට ගෙවියයුතු අනුරූප මුල් මුදල වගකීමක් ලෙස පෙන්වනු ලැබේ. කල්බදු ගෙවීම් මූල්‍ය ගාස්තු සහ කල්බදු වගකීමේ අඩුවීමත් අතර බෙදා වෙන්කරන අතර ඒ අනුව වගකීමේ හිඟහිටි ශේෂය මත ස්ථායී පොලී අනුපාතිකයන් ළඟාකර ගත හැකිය. කල්බදු කාලපරිච්ඡේදය පුරා ගෙවියයුතු පොලිය අවිනිශ්චිත පොලී ගිණුමකට මාරු කරනු ලැබේ. සෑම මුදල් වර්ෂයකම වාරික බැඳියාවේ ඇතුළත් පොලී මූලිකාංගය කල්බදු කාල පරිච්ඡේදය පුරා විස්තීර්ණ ආදායම් ගිණුමට අයකරනු ලැබේ.

ආ. මෙහෙයුම් කල්බදු

කල්බදු කාල සීමාව පුරා හිමිකමේ සියලු අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ සෑහෙනදුරට සඵලදායක ලෙස කල්බදු දීමනාකරු තබාගන්නා කල් බද්දක්, මෙහෙයුම් කල්බදු ලෙස වර්ගීකරණය කෙරේ. මෙහෙයුම් කල්බදු යටතේ ගෙවූ බදුකුලී විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ කල් බද්දේ කාලසීමාව පුරා සරල මාර්ගික පදනම යටතේ වියදමක් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබේ.

3.13 ආදායම හඳුනාගැනීම

අ. දායකවීම් / ආදායම් ප්‍රභවයන්

සීමාකරන ලද අරමුදල් වලින් උපලබ්ධි වූ ආදායම් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගැනෙනුයේ අරමුදල් ලබාගැනීම සඳහා වන සියලුම කොන්දේසි ඉටුකර ඇතිබවට නියතතාවයක් ඇතිවිට සහ හානිපූරණය කිරීම අපේක්ෂා කරන ලද අදාළ වියදම් දරා, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ අයකර ඇති විටකදී පමණි. ප්‍රයෝජනයට නොගත් අරමුදල් එලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරියට ගෙන යනු ලැබේ.

භාණ්ඩ වශයෙන් ලැබුණ ත්‍යාග හෝ ප්‍රදානයන්ගේ වටිනාකම හඳුනාගන්නේ ඒවා ප්‍රතිලාභීන්ට බෙදාදුන් අවස්ථාවේදී හෝ ඒබීසී ශ්‍රී ලංකාහි අරමුණු සඳහා ලද මනාව භාවිත කිරීම පිණිස ඒවා ලැබුනේ යළි විකිණීම සඳහා නම්, ඒවා විකුණුම් කරන මොහොතේදීය. නොවිකුණු හෝ බෙදාහරිනු නොලැබූ අයිතම, තොග ලේඛණගත කරන අතර නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගනු නොලැබේ. වටිනාකම් ප්‍රමාණනයකළ හැකි සහ ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හට එම අරමුදල් භාවිත කිරීමට නීත්‍යානුකූල හිමිකමක් ඇතිවනවිට සියලු වෙනත් ආදායම් හඳුනා ගනු ලැබේ. මෙයට අරමුදල් රැස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලැබියයුතු ආදායම් සහ ප්‍රදානයන් ඇතුළත් විය හැකිය.

ආ. අයහාරය

උපයන ලද පොලී උපචිත පදනම මත හඳුනා ගනු ලැබේ.

ලැබුණු ලාභාංශ හඳුනාගන්නේ ලාභාංශ ලැබීමට වන හිමිකම තහවුරු වන අවස්ථාවේදීය.
ලබාදුන් සේවයන් මතඉපයූ අයහාරයන් හඳුනාගන්නේ සේවා ලබාදුන් ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළදීය.
දේපළ පිරිසක උපකරණ සහ ආයෝජනයන් ඇතුළුව වෙනත් ජංගම නොවන වත්කම් බැහැර කිරීම මත වන ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගන්නේ, බැහැර කිරීම් මත වන ලද මනාවෙන් බැහැර කරනලද අයිතමයේ ධාරණ අගය සහ යම් සම්බන්ධිත විකුණුම් වියදම් අඩු කිරීමෙන් පසුවය. යම් ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද වත්කමක් සම්බන්ධයෙන් නම්, ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයේ ඉතිරිවී ඇති යම් ශේෂයක් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කරනු ලැබේ.

වෙනත් ආදායම් උපචිත පදනම මත හඳුනා ගනු ලැබේ.

3.14 වියදම් හඳුනාගැනීම

ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හි ව්‍යාපෘති සහ වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා දරන ලද වියදම් ඒවා දරන ලද කාලපරිච්ඡේදය තුළ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලැබේ. ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා පරිපාලනය කිරීම සහ එය පවත්වාගෙන යෑම සඳහා සහ දේපළ පිරිසක සහ උපකරණ අපේක්ෂිත තත්ත්වයෙන් කාර්යයන් ඉටුකිරීමට වන පිළිසකර කිරීමේ සහ නඩත්තු කිරීමේදී දරන ලද වෙනත් වියදම්, උපචිත පදනම ගිණුම්කරණය මත ඒවා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට හර කරනු ලැබේ.

එහි විස්තීර්ණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා හි ක්‍රියාකාරකම් වල මූලිකාංග සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට " වියදමේ ශ්‍රිත" ක්‍රමය ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා තෝරා ගෙන ඇත.

3.15 බදුකරණය

අ. ප්‍රවර්තන බදු

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල x x සටහනට යොමුකළ නිදහස් කිරීම් වලට යටත්ව විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ පිළිබිඹු වන ආදායම් සහ වියදම් මූලිකාංග පදනම සහ 96 අ වගන්තිය යටතේ සහ ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා උපයන ලද ලාභ මත 2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව ආදායම් බදු ප්‍රතිපාදනය කර ඇත.

ආ. විලම්භිත බදු

යම් වෙනසක් පූර්වාදාශ්‍ර අනාගත කාලයකදී පරිවර්තය නොවීම සඳහා ගැළපුම් කර, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දින ආදායම් බදු කාර්යය සඳහා ලැයිස්තු ගත වත්කම් සහ වගකීම් වල වටිනාකම සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව දක්වන වත්කම් සහ වගකීම්වල වටිනාකම අතර වෙනසට විලම්භිත බදු ප්‍රතිපාදනය කර ඇත.

එවැනි විලම්භිත බදුවල ධාරණ අගය සෑම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන දිනකදීම සමාලෝචනය කරනු ලබන අතර යම් නව වත්කමක් ඇතුළත් කිරීමේ හේතුව නිසා එය වැඩි කළයුතු වන අතර, විලම්භිත වත්කමේ කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට ඉඩදීම සඳහා ප්‍රමාණවත් බදු අයකළහැකි ලාභයන් ලබාගත හැකි බව තවදුරටත් භව්‍ය නොවන ප්‍රමාණය දක්වා විලම්භිත බදුවල ධාරණ අගය අඩු කළ යුතුය.

ඇ. එකතු කළ අගය මත බදු

සමහර අයිතම ආනයනය මත එකතු කළ අගය මත බදු (හෝ එඅමබ) ගෙවිය යුතු අතර, එය සාමාන්‍යයෙන් එම අයිතමවල පිරිවැයේ අන්තර්ගත වේ. මෙයට වානිජරේඛයක් වියහැක්කේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන පත්‍රයේ සඳහන් අයිතමයක් එය ලැබෙන එබඳු කාලය තෙක් තිබෙන කල්හි.

3.16 ණය ගැනුම් පිරිවැය

අත්පත් කරගැනීමකට, තැනීමකට හෝ සුදුසුකම් ලබන වත්කමක් නිෂ්පාදනය කිරීමට සෘජුව ආරෝපණය වන ණය ගැනුම් පිරිවැය එම වත්කමේ පිරිවැයේ කොටසක් ලෙස ප්‍රාග්ධන ගත කෙරේ. වෙනත් ණය ගැනුම් පිරිවැය ඒවා දරන ලද කාලපරිච්ඡේදයේ වියදමක් ලෙස සලකනු ලැබේ.

3.17 මූල්‍ය ආදායම් සහ වියදම්

ශුද්ධ මූල්‍ය ආදායම (xx සටහන බලන්න) ණය ගැනුම් මත ගෙවියයුතු පොලී, අරමුදල් ආයෝජන මත ලැබිය යුතු මුදල්, සුරැකුම් පත් ආදායම්, සහ ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍රවලින් වන ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභයන් ගෙන් සමන්විත වේ. වත්කමේ සඵල ඵලදාවමත ගණන් ගෙන ඒවා උපවිත වූ විට පොලී ආදායම විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලැබේ.

3.18 අසම්භාව්‍ය වගකීම්

ඒබ්සී ශ්‍රී ලංකා තුළ සම්පූර්ණ පාලනයෙන් තොර, ඒවායේ පැවැත්ම තහවුරු කළ හැක්කේ අනියත අනාගත සිදුවීම් එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් සිදුවීම හෝ නොසිදුවීම මත පමණක් වන, පසුගිය සිදුවීම්වලින් පැන නගින, වියහැකි බැඳියාවන් අසම්භාව්‍ය වගකීමක් වේ. ප්‍රමාණවත් විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය නොහැකි ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලායාම හව්‍ය නොවන, පසුගිය සිද්ධීන්ගෙන් පැනනගින එය වර්තමාන බැඳියාවක්ද විය හැකිය. එවැනි අසම්භාව්‍ය වගකීම් xx සටහන යටතේ සටහන් කර ඇත. අසම්භාව්‍ය වගකීම් ලෙස සටහන් කර ඇති සමහර මෙහෙයුම් හිමිකම්පෑම් සඳහා ඒවායේ අනුරූප ස්වභාවය සහ අනියතතාවයන් මත විස්තරාත්මක තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රායෝගික නොවේ.

4. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්

4.1 දේපළ පිරිසිදු සහ උපකරණ
(අ)

අයිතමය	2012.04.01 දිනට ශේෂය	වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	වර්ෂය තුළ බැහැර කිරීම්	2013.03.31 දිනට ශේෂය
පිරිවැයට / අගය කිරීම				
ඉඩම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ගොඩනැගිලි	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
මෝටර් වාහන	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක මෘදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කාර්යාලීය උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලීබ්‍රඩ් සහ සවිකිරීම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කෙටිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
අයිතමය	2012.04.01 දිනට ශේෂය	වර්ෂය සඳහා අය කිරීම්	වර්ෂය තුළ බැහැර කිරීම්	2013.03.31 දිනට ශේෂය
පිරිවැයට / අගය කිරීම මත ක්ෂය කිරීම				
ඉඩම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ගොඩනැගිලි	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
මෝටර් වාහන	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක මෘදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කාර්යාලීය උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලීබ්‍රඩ් සහ සවිකිරීම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කෙටිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
වත්කම් වල ශුද්ධ පොත් අගය				
පිරිවැය මත	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
අගය කිරීම මත	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

(ආ) වත්කම්වල ශුද්ධ පොත් අගයේ බණ්ඩ විශ්ලේෂණය

මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	සංවිධානය	
	2013	2012
බණ්ඩ		
නිවාස සඳහා ප්‍රතිපාදන	xxxx	xxxx
ධීවර	xxxx	xxxx
වෙනත් ව්‍යාපෘති	xxxx	xxxx
පරිපාලන	xxxx	xxxx

(ඇ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි ඇතුළත් නොකර ඇති ව්‍යාපෘති වත්කම්

පිරිවැයට / අගය කිරීම

අයිතමය	2012.04.01 දින ශේෂය	වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	වර්ෂය තුළ ප්‍රාග්ධනගත කළ	වර්ෂය තුළ මාරු කරන ලද	2013.03.31 දින ශේෂය
ගොඩනැගිලි	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
මෝටර් වාහන	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
පරිගණක මෘදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
කාර්යාලීය උපකරණ	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලී බඩු සහ සවිකිරීම්	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

4.2 අස්පාශ්‍ය වත්කම්

අයිතමය	2012.04.01 ශේෂය	වර්ෂය තුළ එකතු කිරීම්	වර්ෂය තුළ බැහැර කිරීම්	2013.03.31 දින ශේෂය
පිරිවැයට/අගය කිරීම				
මෘදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
ලාංඡනය	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx

අයිතමය	2012.04.01 ශේෂය	වර්ෂය තුළ අය කිරීම	2013.03.31 දින ශේෂය
ක්‍රමක්ෂය			
මෘදුකාංග	xxxx	xxxx	xxxx
ලාංඡනය	xxxx	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx	xxxx
ශුද්ධ පොත් අගය	xxxx	xxxx	xxxx

4.3 දිගුකාලීන ලැබිය යුතු දෑ

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
විලම්භිත ආදායම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.4 වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ඉදිරි ව්‍යවහාර මුදල් ගිවිසුම්	xxxx	xxxx
සහතික තැන්පත්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.5 තොග

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය	xxxx	xxxx
පරිපාලන, හඳුනාගැනීම් සහ ආරක්ෂක	xxxx	xxxx
ප්‍රකාශන	xxxx	xxxx
කෙටිගෙන යන වැඩ	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx
තොග ලියාහැර වියදමට අයකළ වටිනාකම රු. xxx		

4.6 ලැබිය යුතු ගිණුම්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ඔඩිපනයන් (ඇපයට තැබීම්)	xxxx	xxxx
ජාතික සමිති සහ සංවිධාන	xxxx	xxxx
පදනම් සහ අරමුදල්	xxxx	xxxx
රඳවාගත් බදු	xxxx	xxxx
ලැබියයුතු වෙනත් ආදායම්	xxxx	xxxx
ලැබියයුතු ගිණුම් සඳහා ඉඩහැරීම්	(xxx)	(xxx)
එකතුව	xxxx	xxxx

4.7 පෙර ගෙවීම්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
පෙරගෙවූ වියදම්	xxxx	xxxx
සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවූ අත්තිකාරම	xxxx	xxxx
සමාජ ආරක්ෂණ සහ රක්ෂණ දායකවීම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.8 වෙනත් මූල්‍ය වත්කම්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ලාභාලාභ හරහා සාධාරණ අගයට		
මූල්‍ය වත්කම්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.9 මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
අතැති මුදල්	xxxx	xxxx
බැංකුවේ ඇති මුදල්	xxxx	xxxx
කෙටිකාලීන තැන්පත්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

බැංකුවල ඇති මුදල් දෛනික බැංකු අනුපාතිකය පදනම් කර වල අනුපාතිකයන් යටතේ පොලී උපයයි. ඒබීසී ශ්‍රී ලංකාහි ක්ෂණික මුදල් අවශ්‍යතාවය පදනම් කර කෙටිකාලීන තැන්පත් දින එකේ සිට මාස 3 දක්වා අතර කාලපරිච්ඡේද සඳහා කරනු ලබන අතර අදාළ කෙටිකාලීන තැන්පත් අනුපාතික අනුව පොලී උපයයි.

සියලු පූර්ව කොන්දේසි සපුරාලන ලද බැඳුණු ආදානය නොකළ රුපිය. .... (රු. ....: 2012) ණය පහසුකම් 2013 මාර්තු 31 දින ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා සතුව පැවතින.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන වල අරමුණු සඳහා මාර්තු 31 දින මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දේවල් පහත දැවලින් සමන්විත විය.

	2013.03.31	2012.03.31
මුදල් හා මුදල් සමානදෑ	xxxx	xxxx
බැංකු අයිරාවයන්	xxxx	xxxx
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ වල එකතුව	xxxx	xxxx

4.10 සීමා නොකරන ලද සංචිත / අරමුදල්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේදී ශේෂය	xxxx	xxxx
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් සීමා නොකළ		
අතිරික්තය/උණනාවය	(xxx)	(xxxx)
වර්ෂය අවසානයේ ශේෂය	xxxx	xxxx

4.11 නම් කරන ලද අරමුදල්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේ ශේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය තුළදී ලැබූ අමතර අරමුදල්	xxxx	xxxx
විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරුකිරීම්	(xxx)	(xxx)
වර්ෂය අවසානයේ ශේෂය	xxxx	xxxx

නම් කර ඇත්තේ, පහත දැ සඳහාය

කාර්යාලීය ඉඩකඩ යළි සකස් කිරීම/ පුළුල් කිරීම

සේවක සුභ සාධනය

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

xxxx

4.12 සීමා කරන ලද අරමුදල්

වර්ෂය ආරම්භයේදී ශේෂය

xxxx

xxxx

වර්ෂය තුළ ලැබූ අමතර අරමුදල්

xxxx

xxxx

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයට මාරු කිරීම්

(xxx)

(xxx)

සීමා නොකරන ලද අරමුදල්වලට මාරු කිරීම්

(xxx)

(xxx)

වර්ෂය අවසානයේ ශේෂය

xxxx

xxxx

සීමා කරන ලද අරමුදල් ව්‍යාපෘති අනුව වෙන් කිරීම සහ සංවලනය

ප්‍රදානය කරන සංවිධානයේ නම	ව්‍යාපෘතිය	ඉදිරියට ගෙන ආ ශේෂය	වර්ෂය තුළ ලැබූ/ සීමාකරන ලද අතිරික්තය	ආදායමට සහ වියදමට මාරු කිරීම	සීමාකරන ලද අරමුදල මත පොලී ආදායම	ඉදිරියට ගෙන යන ශේෂය
ABC						
GHI						
MNO						
XYZ						
එකතුව						

4.13 නිත්‍ය ආදායම් අරමුදල්

	සංවිධානය	
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේ ශේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/උපායමාර්ගය	(xxx)	(xxx)
වර්ෂය අවසානයේ ශේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය අවසානයේ නිත්‍ය ආදායම් අරමුදල් සමන්විත වන්නේ:		
.....	xxxx	xxxx

4.14 වෙනත් ප්‍රාග්ධන සංචිත

	සංවිධානය	
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වර්ෂය ආරම්භයේ ශේෂය	xxxx	xxxx
වර්ෂය සඳහා අතිරික්තය/උපායමාර්ගය	(xxxx)	(xxxx)
වර්ෂය අවසානයේ ශේෂය	xxxx	xxxx

4.15 ණය සහ ණයට ගැනුම්

		සංවිධානය
මාර්තු 31න් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා	2013	2012
සුරැකුම් නොලත් පොලී රහිත ණය	xxxx	xxxx
අඩුකළා ජංගම කොටස	(xxx)	(xxx)
එකතුව	xxxx	xxxx

ගොඩනැගිලිවලට සම්බන්ධිත පොලී රහිත ණය දෙකක් ඇති අතර දෙකම ප්‍රදානය කර ඇත්තේ රාජ්‍ය ආයතනයකිනි. මුල් හඳුනාගැනීමේදී මෙම ණය දෙකම හඳුනාගෙන ඇත්තේ ඒවායේ සාධාරණ අගයටය. සාධාරණ අගය සහ පිරිවැය අතර වෙනස විලම්භිත ආදායමේ සඳහන් කර ඇත (x සටහන බලන්න). 2013 මාර්තු 31 දින මෙම ජංගම නොවන ණයවල සාධාරණ අගයේ වටිනාකම රුපි. xxx විය. දායක වූ සේවය සඳහා රු. xxx (රු. xxx : 2012) නාමික පොලියක්, වියදම් හා ආදායම් වශයෙන් සටහන් කර ඇත.

4.16 සේවක ප්‍රතිලාභ වගකීම

		සංවිධානය
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
අප්‍රේල් 1 දින ශේෂය	xxxx	xxxx
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පසුගිය සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පොලී පිරිවැය	xxxx	xxxx
ආයු ගණන අලාභ/(ප්‍රතිලාභ)	xxxx	xxxx
වර්ෂය තුළ ගෙවූ ප්‍රතිලාභ	(xxx)	(xxx)
මාර්තු 31 දින ශේෂය	xxxx	xxxx

විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගෙනඇති වටිනාකම් පහත දැක්වෙන පරිදිය:

		සංවිධානය
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ප්‍රවර්තන සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පසුගිය සේවා පිරිවැය	xxxx	xxxx
පොලී පිරිවැය	xxxx	xxxx
මාර්තු 31 දින ශේෂය	xxxx	xxxx

මෙම බැඳියාව බාහිරව අරමුදල් කරණය කර නොමැත.

4.17 විලම්භිත ආදායම්

		සංවිධානය
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ඔඩිපනවලට සම්බන්ධිත විලම්භිත ආදායම්	xxxx	xxxx
රජයේ ණයවලට සම්බන්ධිත විලම්භිත ආදායම්	xxxx	xxxx
මාර්තු 31 දින ශේෂය	xxxx	xxxx

4.18 ගෙවියයුතු ගිණුම්

		සංවිධානය
මාර්තු 31න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ප්‍රදානය කරන්නන්ට ආපසු ගෙවිය යුතු	xxxx	xxxx
සැපයුම්කරුවන්ට	xxxx	xxxx
විවිධ අයිතම	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

- ඉහත මූල්‍ය වගකීම්වලට නියමයන් සහ කොන්දේසි
- රජයන්, ජාතික සමිති, සංවිධාන, පදනම් අරමුදල් සහ සැපයුම්කරුවන් සඳහා වන වගකීම් සඳහා පොලියක් නොමැති අතර, සාමාන්‍යයෙන් දින 30ක කාලසීමාවකදී නිරවුල් කරනු ලැබේ.
- විවිධ අයිතම සඳහා පොලියක් නොමැති අතර සාමාන්‍ය කාල සීමාව මාස 6 කි.

4.19 උපචිත වියදම්

		සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	2013		2012
ජාතික සමිති, සංවිධාන			
පදනම් සහ අරමුදල්	xxxx		xxxx
උපචිත වියදම්	xxxx		xxxx
එකතුව	xxxx		xxxx

4.20 ප්‍රතිපාදන

		සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013		2012
අප්‍රේල් 01 දින ශේෂය	xxxx		xxxx
වර්ෂයේ කරන ලද වෙන්කිරීම්	xxxx	xxxx	
වර්ෂය තුළ භාවිත කළ ප්‍රතිපාදන	xxxx		xxxx
වර්ෂය තුළ මුදාහළ ප්‍රතිපාදන	(xxx)	(xxx)	
එකතුව	xxxx		xxxx

ප්‍රධාන වශයෙන් නෛතික ස්වභාවයේ වන සහ ඒබීසී ශ්‍රී ලංකා භව්‍ය වශයෙන් ගෙවියයුතු යයි කළමනාකාරිත්වය සලකන මෙහෙයුම් හිමිකම් පෑම් ශේෂය නියෝජනය කරයි. සියලුම ප්‍රතිපාදන වර්ෂයක් තුළ නිරවුල් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

4.21 බැංකු අයිතිවාසිකම්

		සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013		2012
1වන බැංකුවෙන්	xxxx		xxxx
2වන බැංකුවෙන්	xxxx		xxxx
එකතුව	xxxx		xxxx

4.22 සම්පත් ප්‍රභවයන්

		සංවිධානය	
මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013		2012
සාරාංශය			
සංවිධානයේ පරමාර්ථයන් වැඩිදියුණු කිරීමට වූ ක්‍රියාකාරකම්			
ප්‍රදාන - සීමාකරන ලද අරමුදල්කරණය	xxxx		xxxx
ප්‍රදාන - සීමා නොකරන ලද අරමුදල්කරණය	xxxx		xxxx
පවරාදීම් වලින් ආදායම්	xxxx		xxxx
මහජනතාවගෙන් වූ පරිත්‍යාග	xxxx		xxxx
සංස්ථාපිත අරමුදල් රැස් කිරීම්	xxxx		xxxx
භාණ්ඩ වශයෙන් ලැබූ ත්‍යාග	xxxx		xxxx
වෙළඳ හෝ වෙනත් ක්‍රියාකාරකම් වලින් වූ ලාභ ((අ) යොමුව)	xxxx		xxxx
වෙනත් අරමුදල් රැස් කිරීම් ක්‍රියාකාරකම්	xxxx		xxxx
	xxxx		xxxx

(අ) වෙළඳ ක්‍රියාකාරකම් වලින් වූ ලාභ		
විකුණුම් ලද මනාව	xxxx	xxxx
අයිතමවල පිරිවැය/සාධාරණ අගය	xxxx	xxxx
ඉපයූ ලාභය	xxxx	xxxx

4.23 සේවක මණ්ඩල සම්බන්ධිත පිරිවැය

	<u>සංවිධානය</u>	
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
වැටුප් හා චේතන	xxxx	xxxx
සමාජ රක්ෂණ සහ සමාජ ප්‍රතිලාභ	xxxx	xxxx
දායක වූ සේවාවන්	xxxx	xxxx
පශ්චාත් සේවා වරප්‍රසාද පිරිවැය	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

2012/2013 තුළ සාමාන්‍ය සේවක /තරාතිරම් ගණන xxx කි.

4.24 සෘජු ව්‍යාපෘති / ක්‍රියාකාරකම් පිරිවැය

	<u>සංවිධානය</u>	
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
පරිපාලන පිරිවැය	xxxx	xxxx
උපදේශන ගාස්තු	xxxx	xxxx
ගමන් වියදම්	xxxx	xxxx
වෙනත්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.25 කුලී

	<u>සංවිධානය</u>	
මාර්තු 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා	2013	2012
පරිශ්‍ර සහ උපකරණ	xxxx	xxxx
ප්‍රවාහන	xxxx	xxxx
වෙනත්	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.26 ශුද්ධ මූල්‍ය ආදායම

	<u>සංවිධානය</u>	
මාර්තු 31න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	2013	2012
ලාභාංශ	xxxx	xxxx
පොලී	xxxx	xxxx
සුරැකුම්පත් වලින් ප්‍රතිලාභ/(අලාභ)	xxxx	xxxx
එකතුව	xxxx	xxxx

4.27 ආදායම් බදු වියදම්		
සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් මත ප්‍රවර්තන බදු	xxxx	xxxx
ලැබුණ ප්‍රදානයන් මත ලාභනොස බදු	xxxx	xxxx
ආදායම් බදු වියදමේ එකතුව	xxxx	xxxx

අදාළ බදු අනුපාතික සහ අදාළ බදු පාලන ක්‍රම

2006 අංක 10 දරන දේශීය ආදායම් පනත අනුව සියලු රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වර්ෂයක් තුළදී උපයන ලද ඕනෑම අතිරික්තයක් මත xx% බදු බැඳියාවකට යටත් වන අතර, සමහර නිශ්චය කරන ලද නිදහස් කිරීම් වලට යටත්ව වර්ෂයක් තුළදී ලැබෙන සියලු ප්‍රදානයන් සඳහා xx% යටතේ බදු අය කෙරේ.

ඒබ්බි සංවිධානය පනතේ xx අනුව ආදායම් පදනම මත බදුවලින් නිදහස් කර ඇති අතර පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් පනතේ xx වගන්තිය යටතේ ප්‍රදාන සඳහා වන බදු වලින් නිදහස් කර ඇත.

4.28 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සාරාංශය

හඳුනාගත් ව්‍යාපෘති	සීමාකරන ලද අරමුදල් වලින් මාරු කිරීම්		සීමා නොකරන ලද අරමුදල් සහ වෙනත් ප්‍රභවයන්ගෙන් වර්ෂය තුලදී ලැබීම්	වියදම් කල වටිනාකම එකතුව					ව්‍යාපෘතිය මත අතිරික්තය/ උෟණතාවය
	සංවිධානය	වටිනාකම		සේවක මණ්ඩල	වෙනත් සෘජු		වෙනත් වක්‍ර	එකතුව	
					වත්කම්	වෙනත්			
නිවාස ස්ථානය 1 ස්ථානය 2 වෙනත්									
එකතුව									
ධීවර ස්ථානය 1 ස්ථානය 2 වෙනත්									
එකතුව									
වෙනත් ස්ථානය 1 ස්ථානය 2 වෙනත්									
එකතුව									
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයට මාරු කළා									
SFA අනුව									

4.29 ප්‍රාග්ධන බැඳියාවන්

ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා ..... දිස්ත්‍රික්කයේ ..... වර්ෂයේදී රු. මිලියන xxx වියදමකින් නිවාස 10ක් තැනීමට බැඳී අතර එයින් රු. මිලියන xxx මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දිනට වියදම් කර ඇත.

4.30 අසම්භාව්‍ය වගකීම්

x ප්‍රදානය කරන්නා විසින් සපයනු ලබන අරමුදල් පදනම් කර ..... වර්ෂයේදී රු. xx වටිනා උපකරණ නිවාසයකට ලබාදීමට ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා බැඳී අතර යම් හෙයකින් මෙම අරමුදල් නොලැබුනහොත් ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා හට මෙම පිරිවැය දැරීමට සිදුවනු ඇත.

4.31 සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු

ඒබ්බි ශ්‍රී ලංකා පී සහ පුත්‍ර සමාගම සමග රු. xxx පරිගණක උපකරණ ලබාදීම සඳහා ගිවිසුමකට එළඹ ඇත. පී සහ පුත්‍ර සමාගමේ අයිතිකරු ඒබ්බි සමාගමේ උපදේශකයෙක්ද වේ.